

JAZZFLITS NUMMER 409

18 DECEMBER 2023

IN DIT NUMMER:

- 1 **BERICHTEN**
- 4 **JAZZ OP PAPIER**
- 5 **JAZZ OP DE PLAAT**
Mirjam van Dam, Jan Geijtenbeek,
Humph, HOT Trio e.a.
- 9 **JAZZ OP HET PODIUM**
Sanem Kalfa/Tineke Postma,
Uitreiking Boy Edgar Prijs e.a.

EN VERDER (ONDER MEER):

- 15 Miles in Amsterdam (H. van Eeden)
- 17 Gil Mellé (Erik Carrette)
- 22 Jazzflits in Servië (Huguenin/Schot)
- 24 Europe Jazz Media Chart december

20 JAAR JAZZFLITS

01 09 2003 - 01 09 2023

JF 410 KOMT 27 DECEMBER UIT

BERICHTEN

Rotterdamse concertreeks in De Machinist terug van weggeweest

De stichting Machinist Live hervat 7 januari 2024 haar concertserie Jazz op Zondag in De Machinist te Rotterdam. Dan zullen 's middags Jens Meijer & Harmen Fraanje Duo optreden. De stichting was in juli 2023 gestopt met programmeren toen de gemeente Rotterdam wegens gebrek aan budget de aangevraagde subsidie besloot te halveren. Het Rotterdamse Fonds Bevordering van Volkskracht is in het gat gesprongen dat de gemeente achterliet en betaalt tien jazzconcerten in het voorjaar van 2024.

Onder anderen Rembrandt Frerichs, Jasper Staps, Nils van Haften, Ed Verhoeff, Ad Colen, Margreet Markerink, Carmen Gomes Inc, Joris Teepe, Rob van Bavel, Angelo Verploegen, Jeroen van Vliet, Chi Quartet, Michiel Stekelenburg, Joost Lijbaart, Jesse van Ruller en Maarten Hogenhuis worden tot de zomer verwacht. De stichting Machinist Live boekt al twaalf jaar vooral kleine formaties die het accent leggen op improvisatie. Doel is nieuw publiek voor jazz en improvisatiemuziek te winnen. De concerten zijn gratis toegankelijk.

De medewerkers van
Jazzflits wensen u
prettige kerstdagen
en een voorspoedig 2024.

ia 77

JazzFlits

ONAFHANKELIJK JAZZPERIODIEK SINDS 2003

BOY EDGAR PRIJS IN AMSTERDAM UITGEREIKT

Monica Akihary met de sculptuur van Jan Wolkers, die sinds jaar en dag als wisseltrofee aan de Boy Edgar Prijs verbonden is. (Foto: Joke Schot)

Franky Douglas reikte op 6 december in het Amsterdamse Bimhuis de Boy Edgar Prijs 2023 uit aan zangeres en tekstdichter Monica Akihary. Daarop volgde een uitbundig feestconcert waarin zestien muzikanten in verschillende bezettingen optraden (zie ook pag. 10). Een uitgebreid interview met de winnares stond in de vorige Jazzflits, nummer 408 van 4 december 2023.

Egle Petrosiute. (Persfoto)

Programma tweede editie Waddensea Jazz bekend

Het Dick de Graaf kwartet opent op 7 juni 2024 in Harlingen de tweede editie van het Waddensea Jazz Festival. Ook zal die avond de Eric Ineke Jazz-Xpress optreden met als speciale gast saxofoniste Tineke Postma. Daarnaast staat die dag het kwintet Vlot op het programma. Zaterdag 8 juni start 's middags met zangeres **Egle Petrosiute**. Zij wordt gevolgd door de band van pianist Sjoerd van Eijck. 's Avonds is het de beurt aan het Sam Newbould Quintet, en brengt pianist Michel Borstlap een ode aan toetsenist Herbie Hancock. Dat doet hij samen met gitarist Jérôme Hol en trompettist Ruud Breuls. Het festival wordt afgesloten door WAAN.

Meer info: <https://waddenseajazz.nl/>.

Carlo Nardoza werkt mee aan album Henri Texier

De Vlaamse trompettist Carlo Nardoza is te horen op het nieuwe album 'An Indian's Life' van de Franse bassist Henri Texier. Het is deel drie van een reeks platen waarop Texier zich laat inspireren door het leven van de oorspronkelijke bewoners van de VS. Die reeks startte in 1993 met 'An Indian's Week'. Deel twee, 'Sky Dancers', verscheen in 2016. Op het nieuwe album speelt Texiers zoon Sébastien klarinet en saxofoon.

Heeft u jazznieuws?

Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

DOCUMENTAIRE OVER TROMPETTIST WILLEM REINEN IN JANUARI BIJ OMROEP GELDERLAND

Op dinsdag 16 en 23 januari 2024 zendt Omroep Gelderland op televisie een tweeluik uit over trompettist Willem Reinen (93). De documentaire 'Bop till ya Drop' is door regisseur Dick Plekkenpol gemaakt en vertelt het verhaal van een Arnhemmer die zichzelf als 27-jarige trompet leert spelen en drie jaar later al het Loosdrecht Jazz Festival won met het Ton Wijnkamp Quintet (met de 17-jarige Pierre Courbois op drums).

Reinen had geleerd voor scheepswerktuigkundige en zat als machinist op de grote vaart. Met het geld dat hij verdient met het smokkelen van sigaretten en nylons laat hij zijn in de oorlog verwoeste gebit renoveren, omdat hij per se trompet wil spelen. Zijn eerste trompet koopt hij in 1957 bij de lommerd in Mobile, Alabama, maar de muziekschool in Arnhem weigert hem als leerling omdat hij te oud zou zijn. Daarom leert hij het zichzelf in de kelder van zijn ouderlijk huis aan de Vijverlaan in Arnhem. Veel steekt hij op in New York waar hij alle jazzgroten, van saxofonist Stan Getz tot bassist Charles Mingus, ziet optreden. Reinen speelde tot op hoge leeftijd in een groot aantal groepen en orkesten totdat hij wordt getroffen door kanker in zijn kaak. De tumor wordt verwijderd maar hij kan nooit meer trompet spelen. In de documentaire komt Reinen zelf uitgebreid aan het woord. Ook is gesproken met drummer Eric Ineke en saxofonist Albert Beltman.

Wojtek Justyna TreeOh! speelt in India

De funk-, jazz- en wereldmuziekformatie TreeOh! geeft deze maand enige concerten in India. De in Nederland gevestigde band van de Poolse gitarist Wojtek Justyna gooit al langer internationaal hoge ogen en trad al op in Canada, Zuid-Korea, Duitsland, Polen, Tsjechië en Portugal. In India stond de groep 9 december op het Jazzfest Kolkata. Ook verzorgden ze daar een workshop. Een dag eerder speelde het kwartet in zaal The Piano Man New Delhi (zie affiche). Tijdens de tournee promoveerde TreeOh! zijn derde album 'Thrice'.

Nieuw album Abdullah Ibrahim

Van de Zuid-Afrikaanse pianist Abdullah Ibrahim (89) verschijnt op 26 januari bij het Londense label Gearbox een dubbel live-album, getiteld '3'. De plaat werd afgeleverd juli opgenomen in het Barbican Centre in de Engelse hoofdstad. Ibrahim wordt begeleid door twee leden van de groep Ecaya: fluitist-saxofonist Cleave Guyton en bassiste-celiste Noah Jackson.

Organisatoren kijken tevreden terug op Heerlen Jazzmaand

Het bestuur van de Stichting Heerlen Jazz kijkt 'zeer tevreden' terug op de zestiende editie van de November Heerlen Jazzmaand, zo meldt men ons. Die maand liep van 31 oktober tot en met 26 november. Op zes Heerlense podia, te weten het Cultuurhuis Heerlen, de Fabel, de Oefenbunker, Auberge de Rousch, het P.L.T en diverse plekken in de binnenstad van Heerlen, traden ruim twintig groepen op, onder wie het Masha Bijlsma Sextet, Yodok III, drummer Makaya McCraven, de Down South Jazzband en de Big Band Maastricht (als toegift op 10 december). Onderdeel van het programma waren verder de Jazz Kirmes (met diverse optredens op 5 november), de Big Band Dag (met vier formaties op 19 november) en de Young Jazznight (op 17 november).

Ad Colen trad op met pianiste Margreet Markerink. (Foto: Nicole Bolton)

"De reacties van de bezoekers bij de verschillende concerten waren zeer positief. De diversiteit van de jazzstijlen bleek velen aan te spreken", aldus Cas Trausel, voorzitter van de organiserende stichting. Ook volgend jaar staat er weer een Heerlen Jazzmaand op het programma.

De band van zangeres Masha Bijlsma opende op 31 oktober de November Heerlen Jazzmaand in het Cultuurhuis Heerlan. Op de foto ook saxofonist Ben van den Dungen en trombonist Ilya Reijngoud. (Foto: Rene Bradwolff)

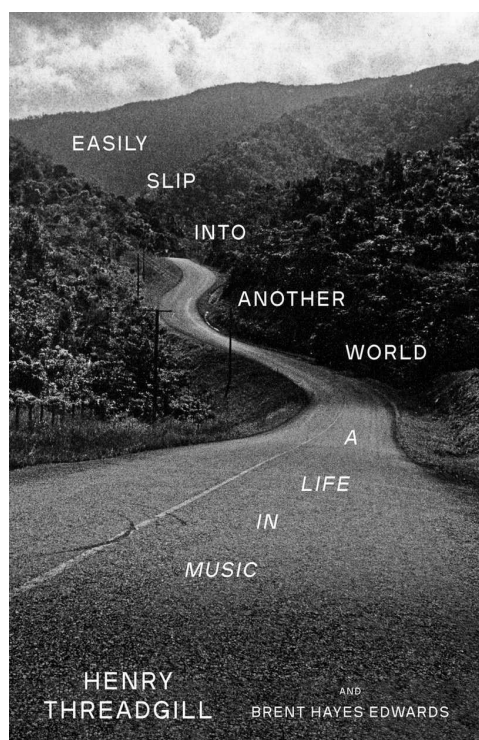

De jonge drummer Raf Bessems won dit jaar met zijn Daltonics de SLIM EU Young Jazz Talent Award. Als prijs mocht de groep op 17 november in het Cultuurhuis tijdens de Young Jazznight een optreden verzorgen. (Foto: Nicole Bolton)

Celebrating the Music of Wayne Shorter met Peter Hermesdorf (sax), Mike Roelofs (piano), Roman Korolik (bas) en Ron van Stratum (drums) op de Jazz Kirmes. (Foto: Nicole Bolton)

JAZZ OP PAPIER

Henry Threadgill en Brent Hayes Edwards **Easily Slip Into Another World: A Life in Music**

New York: Alfred A. Knopf, 2023,
406 pag,
ISBN 978-1-5247-4907-1, hardback,
prijs 29,50 euro

In februari volgend jaar wordt hij 80, dus het werd wel eens tijd voor een autobiografie van componist en multi-instrumentalist Henry Threadgill. Wie zijn werk kent, weet dat hij graag suggestieve, bizarre en cryptische titels aan zijn composities geeft. Dus dat het boek boeiend leesvoer zou opleveren, lag voor de hand. 'Easily Slip Into Another World' is ook de titel van een album van Threadgills Sextett uit 1988, en geeft goed aan wat muziek voor de hoofdpersoon betekent. De composities van Threadgill verplaatsen je namelijk in een atmosfeer die volstrekt uniek is en niet lijkt op de muziek van welke andere jazzmuzikant ook.

Dat wordt in de loop van de 400 pagina's ook duidelijk, want als de schrijver al openlijk schrijft over invloeden op zijn werk, dan zijn het eerder componisten uit de moderne gecomponeerde muziek dan uit de jazz. Edgar Varèse is iemand die diepe indruk op hem maakte.

[vervolg in de rechterkolom...](#)

Toch verliep zijn muzikale ontwikkeling wel vanuit de achtergrond die veel jazzmusici met zich meenemen, al speelde hij bijvoorbeeld nooit bebop. Wel maakte hij deel uit van bluesbands en begeleidde hij kerkdiensten van een zogenoemde 'sanctified church'. Toen hij daar een keer een solo op tenorsax speelde die de gemeente totaal niet in vervoering bracht, gaf de predikant hem een altsax. Dat bleek ineens raak, want het werd zijn instrument bij uitstek. Hij ontwikkelde er een volstrekt eigen geluid op, rauw en vocaal.

Maar behalve een opvallende instrumentalist is Threadgill dus bovenal componist. Dat wordt in het boek ook duidelijk. En zijn gevoel voor klankkleuren en structuur uit zich ook in de samenstelling van zijn eigen groepen. Air (met bassist Fred Hopkins en drummer Steve McCall) had nog een conventionele triobezetting, en ontstond door het feit dat het drietal bij elkaar om de hoek woonde in Chicago. Maar vanaf het Sextett (met die extra T in de naam, en bestaande uit zeven muzikanten) met naast zijn eigen instrumentarium (altsax, klarinet en fluiten), trompet, trombone, cello, bas en twee drummers, gingen de groepen een steeds eigener geluid krijgen. Met zijn volgende band, Very Very Circus, kon hij met trombone (en later hoorn), twee gitaren, twee tuba's en drums de wonderbaarlijkste klankwerelden en structuren genereren.

'Easily Slip Into Another World: A Life In Music' is boeiend leesvoer van een fascinerende muzikant.

Een groot deel van 'Easily Slip Into Another World' is gewijd aan zijn ervaringen tijdens de Vietnamoorlog. Hoe Threadgill erin rolde, is al een verhaal op zich. Hij had zich vrijwillig voor het leger gemeld, om aldus in een militair orkest in de VS te kunnen blijven spelen, en niet naar Vietnam te hoeven. Bij een speciale gelegenheid schreef de kersverse legermuzikant een arrangement van een aantal patriottische liederen als 'America the beautiful' en 'The star-spangled banner', geïnspireerd door de muziek van Thelonious Monk en Igor Strawinsky. Dat werd hem niet in dank afgenomen, sterker nog, een aanwezige aartsbischop vond het zelfs blasfemisch. Het gevolg was dat hij alsnog op transport werd gezet, en in Vietnam weliswaar ook muziek bleef maken, maar ook aan gevechtshandelingen moest deelnemen.

Voor iedere dienstplichtige moet zo'n oorlogservaring gruwelijk zijn, maar Threadgill sloeg zich er wel doorheen, en het leverde hem ook iets op dat hem voor het leven zou tekenen. In Vietnam leerde hij namelijk anders luisteren. Een stilte is daar nooit zomaar een stilte en ieder geluid kan op iets verdachts wijzen. Het bracht hem een extra scherp en alert oor op, dat hem in zijn muzikale carrière bijzonder goed van pas bleef komen.

Threadgill schreef het boek met de hulp van Brent Hayes Edwards, hoogleraar literatuurwetenschap aan Columbia University. In hoeverre die alleen redactionele ingrepen heeft gedaan of een essentiële rol heeft gespeeld in het taalgebruik van de autobiografie, weten we niet. Feit is wel dat 'Easily Slip Into Another' stilistisch erg goed in elkaar zit en absoluut over literaire kwaliteiten beschikt. Maar ergens hadden we dat ook wel verwacht van iemand die zulke eigenzinnige titels van composities en namen van bands bedenkt. Overigens geeft Threadgill wel aan dat die titels slechts bedoeld zijn om een bepaalde associatie bij de luisteraar op te roepen. Eenduidige verklaringen voor 'Spirit of nuff... nuff', 'Rag bush and all' en 'Too much sugar for a dime' geeft hij niet, hij laat dat geheel aan zijn publiek over.

Herman te Loo

JAZZ OP DE PLAAT

MIRJAM VAN DAM

Yiddish Jazz

Stichting Da Vida

www.mirjamvandam.nl

Bezetting (o.a.):

Mirjam van Dam (zang),
Ed Boekee (piano),
Christof May (rieten),
Niels Tausk (bas, trompet),
Klaas van Donkersgoed (drums),
Joep Lumey (bas, gitaar),
Frank Wardenier (drums, percussie).

Bekijk hier de cd-presentatie:

<https://tinyurl.com/bd4xjvxt>

Bent u op zoek naar de recensie van een bepaalde cd? Klik dan hier voor ons cd-overzicht: <http://bit.ly/2eGAA92>

Haar carrière begon in de wereld van theater en kleinkunst en daarna studeerde zij als zangeres cum laude af aan het Conservatorium van Amsterdam. Zo'n achtergrond in het theater komt Mirjam van Dam goed van pas bij haar concerten met een verhaal. Dat verhaal gaat momenteel over de Yiddische kant van de Amerikaanse jazz en dat is ook het thema van de cd. Een bijgeleverd boekje vermeldt niet alleen de songteksten, maar ook een toelichting over de herkomst van het repertoire - een aanvulling op de literatuur over jazzgeschiedenis.

Terwijl de geschiedenis van de jazz aanvangt bij voormalig slaafgemaakte African Americans, kwamen er invloeden bij van Joodse musici en componisten met Europese wortels. Tin Pan Alley, de New Yorkse straat waar vele muziekwinkels en muziekwinkels bijeen zaten, speelde daarbij een grote rol. Diverse componisten met een Europees-Joodse achtergrond waren daar actief, zoals Irving Berlin (Israel Beilinson, 1888-1989) en George Gershwin (Jacob Gershowitz, 1898-1937). In hun composities klinkt soms Yiddische muziek door. Zo bouwt de melodie van Gershwin's song 'It ain't necessarily so' voort op een Joods religieus lied.

Dertien stukken staan op het album, in deels wisselende bezettingen. Pianist Ed Boekee, rietblazer Christof May, bassist Niels Tausk en drummer Klaas van Donkersgoed zijn op de meeste tracks te horen. Bij enkele stukken speelt Niels Tausk trompet. Soms voegt bassist/gitarist Joep Lumey zich in het gezelschap, evenals drummer/percussionist Frank Wardenier. Een aantal stukken is door Bob Zimmerman gearrangeerd. Ook Niels Tausk en Ed Boekee droegen arrangementen bij. Het idioom is divers: van swing, tot latin, tot Klezmer-achtig.

De plaat opent met het vrolijke liedje 'Who's Yehoodi', ooit gezongen door Cab Calloway. Daarna volgt een somber Yiddish lied over ontheemding, gecomponeerd door Mordechai Gebirtig, die in 1942 door de Nazi's werd omgebracht. Een Klezmer-achtige sfeer komt in 'Di svartse kats' naar voren, terwijl een flitsende sopraansaxsolo van Christof May over het stuk ons de jazz intrekt.

Terwijl het Amerikaanse song-repertoire soms Yiddische roots heeft, komt ook het omgekeerde voor. Zo werd de bekende song 'Tea for two' door The Barry Sisters van een Yiddische tekst voorzien. Mirjam van Dam zingt eerst dit 'Tey far tsvey' op een cha-cha-cha begeleiding, om daarna naadloos over te gaan naar een medium-swing versie van 'Tea for two'. Dat illustreert haar vocale veelzijdigheid. Ook de goed getimede jazz-zang in 'It ain't necessarily so' bevestigt nog eens haar kwaliteiten. Niels Tausk's arrangement voegt aan dat stuk enkele pittige 'interludes' toe.

In de melodie van 'Summertime' heeft Gershwin zich, aldus Van Dam, laten inspireren door een Yiddish lied. Zij laat dat lied aan 'Summertime' voorafgaan.

Van het aloude 'Bei mir bist du schön' wordt het 'verse' in het Engels gezongen, net als indertijd door de Andrew Sisters. Daarna volgt het chorus in de oorspronkelijke Yiddische tekst van Sholom Secunda ('Bay mir bistu sheyn'). Tot slot worden we nog getraakteerd op een grappige variant van Slim Gaillard ('Bei mir bist du mashed potatoes', etc.).

De treffende vertolkingen van de Yiddische en Amerikaanse songs laten horen dat Mirjam van Dam een vocaliste van grote klasse is. Lange jazzsolo's zijn op deze plaat niet aan de orde; alles klinkt zo al overtuigend genoeg. Van Dam heeft met haar ensemble een fraai product afgeleverd.

Ruud Bergamin

MIHA GANTAR Amsterdam Clean Feed

Slovenië is blijkbaar een goede voedingsbodem voor improviserende pianisten, want na Kaja Draksler is de jonge Miha Gantar de tweede indrukwekkende landgenoot die in Amsterdam neerstrijkt. Dat hij nog niet een naam heeft die enorm rondzingt, is een kwestie van tijd, want aan zijn kwaliteiten ligt het zeker niet. Vorig jaar debuteerde hij op het Portugese label Clean Feed met een ambitieuze box met vijf cd's ('Introducing Miha Gantar'), waarmee hij zich in de diversiteit van zijn werk presenteerde. Een jaar later ligt er weer een vijfling, ditmaal met de titel 'Amsterdam', de plek waar hij nu drie jaar woont. De omvang van de uitgaven duidt op een zekere geldingsdrang, maar de muziek is vreemd genoeg niet die van een muzikant die zich op de borst kloppend naar voren dringt.

Slovenië is blijkbaar een goede voedingsbodem voor improviserende pianisten, want na Kaja Draksler is er nu Miha Gantar.

In alle vijf de cd's is hij te horen als een pianist met een voorbeeldig toucher (dat duidt op een klassieke scholing), een behoedzame manier van spelen en het vermogen om goed te luisteren. Het duidelijkst wordt dat op het laatste schijfje, 'Stasis Temporis', waarop hij als solist te horen is. Hij vult de veertig minuten met zorgvuldig gekozen akkoorden en frasen en laat daartussen telkens stiltes vallen. Als luisteraar ben je aldus in staat om na te denken over wat je net hebt gehoord, en je voor te bereiden (en te verheugen) op wat er gaat komen. De sfeer van de cd is die van moderne gecomponeerde muziek, waarbij namen als Olivier Messiaen en Morton Feldman zich soms op-
vervolg in de rechterkolom...

dringen. Op de pianoduo-cd, 'Inner Discourse', vullen de twee pianisten elkaar voorbeeldig en fantasierijk aan in hun improvisaties, zodat ze als één musicus klinken. Dat is niet zo gek, als je de titel nog eens in je opneemt en de naam van de tweede pianist bekijkt: Ratnag Ahim blijkt gewoon 'Miha Gantar' achterstevoren te zijn. Ook hier geldt: de overdub is een methode om meerstemmige muziek te maken, en bepaald geen goedkope truc.

Ook op 'Dream Sequence No. 7: Passage' horen we muziek die naar 20ste-eeuwse klassieke muziek neigt. Dat is niet zo heel vreemd, want Gantar vindt hier het Koma String Quartet aan zijn zijde. Dat de muziek hier geïmproviseerd is (uitgaande van een paar melodische cellen) mag een wonder heten, want het stuk klinkt zo gestructureerd dat je hier flink wat noten op papier zou verwachten. Naast Messiaen lijkt hier Bartók een belangrijke invloed, met name in de verwerking van wat klinkt als melodieën uit de volksmuziek.

Dat Gantar over 'jazzchops' beschikt, horen we op de eerste cd in de box, 'Reaching For The Infinite'. Met bassist Nick Dunston en drummer Tristan Renfrow vormt hij een pianotrio dat als een solide eenheid klinkt. Net als op de voornoemde cd's wordt ook hier alles 'aus einem Guss' gespeeld, zoals de Duitsers dat zo mooi noemen. De 48 minuten lange flow meandert fantasierijk langs allerlei sferen, tempo's en maatsoorten. Nu eens wordt er tempoloos geïmproviseerd, dan weer pakt het drietal de draad op met ritmiek en swing. En met een grote boog loopt het drietal om al te voor de hand liggende muzikale invallen heen en laten ze regelmatig pregnante stiltes vallen.

'Common Orbits', ten slotte, behelst een duo met de Amsterdamse improveteraan Michael Moore, altijd in voor het aangaan van nieuwe partnerschappen. Het tweetal speelde ook bij de presentatie van de box in de Amsterdamse Roode Bioscoop een avontuurlijk concert dat vele richtingen uitging en nergens gebrek aan inspiratie kende. Van rietblazer Moore weten we hoe onuitputtelijk zijn creatieve brein is, maar Gantar doet daar zeker niet voor onder. De duo-cd bevat veertien stukken, van de wervelende dans 'Tempestoso' tot de geheel clichévrige 'Ballad', en van de dronkenmanspassen over de toetsen in 'Amsterdam stride' tot de elegante, hemelse klanken van 'Celestial dance'. 'Common Orbits' klinkt absoluut als de muziek van een duo, en zeker niet van een blazer met pianobegeleiding. Dat het ook hier om 100% geïmproviseerde muziek gaat van een tweetal dat elkaar in de studio voor het eerst ontmoette, is een wonder. Hoe veelzijdig de muziek in de box 'Amsterdam' ook is, Miha Gantar toont zich een pianist en improvisator met een volstrekt eigen, herkenbaar geluid. Dat is ook de strekking van de liner notes, geschreven door niemand minder dan bassist Reggie Workman. Hij prijst Gantar om dat eigen geluid, maar juist ook om zijn durf om stiltes te laten vallen, een kwaliteit die vaak voorbestemd lijkt voor musici met heel wat meer ervaring. We mogen blij zijn dat hij neergestreken is in de stad waarnaar hij zijn tweede box heeft vernoemd. Dan kunnen we hem ook live blijven volgen.

Herman te Loo

Bezetting:

Miha Gantar (piano) + Michael Moore (altsax, klarinet), Ratnag Ahim (piano), Nick Dunston (bas), Tristan Renfrow (drums), Koma String Quartet: Runa Kimura, Teresa Martínez Diago (viool), Lorenzo Titolo Duchini (altviool), Diana Sanchez Pascual (cello)

Luister hier naar tracks van de box:

<https://cleanfeedrecords.bandcamp.com/album/amsterdam>

JAN GEIJTENBEEK
In Between
 Challenge Records

Pianist Jan Geijtenbeek (1988) nam een paar albums op voor zijn eigen label met de illustere naam - hoe kom je erop als je uit schapendorp Ermelo komt - Goatmusic. Frank Huser schreef in Jazzflits over 'Today's Story' (2014). Hij noemde de muziek 'aanstekelijk, lichtvoetig, onopgesmukt en het enthousiasme spat er af'. Huser sloot de recensie af met 'Jan Geijtenbeek toont zich als een musicus met toekomst. Zeer benieuwd waar dat op uitdraait'. Na bijna tien jaar is 'In Between' een krachtig resultaat. En nog steeds zijn dezelfde karakteristieken van toepassing. Energie, enthousiasme en continuïteit en vooral rijpheid en ontwikkeling. Eerdere albums bleven blijkbaar onder het commerciële maaiveld. Geijtenbeek schreef weer een album vol. Hij is een nadrukkelijk pianist. Zijn aanslag is best direct en bassist Thomas Pol is zijn perfecte tegenhanger. Zijn spel is nogal sterk 'in beeld'. Dat komt misschien wel omdat bassist Udo Pannekeet aan de knoppen zat. Maar vergeet drummer Niek de Bruijn niet. Hij is de onmisbare schakel in dit rijpe pianotrio waarvan alle leden rond de 35 jaar zijn.

'In Between' is ontstaan toen Geijtenbeek in Boston verbleef. Dat was in 2019, niet wegens corona, maar omdat zijn vrouw onderzoek deed aan de universiteit daar. Geijtenbeek heeft zijn tijd blijkbaar heel goed besteed. De omgeving inspireerde hem, maar je moet wel goed de titels lezen en inbeelden wat ze bedoelen om te 'zien' wat de pianist voor ogen heeft. Op het album is nauwelijks solowerk. Melodie gaat hier vóór virtuositeit. 'We belong' draait om een lief speeldoodsjethemaatje. Bij 'My everything' denk je: Waar ken ik deze standard van? 'Longfellow bridge' heeft de meeste balans. Prachtig. Ben benieuwd hoe dat live klinkt. In de track 'Red line' zit een onzorgvuldigheid. Het is te vroeg afgekapt. Dat is zonde. Daarna volgt het helaas veel te korte 'Goodbye Oxford Street'. In een herfstige context de straat uitrijden, voor de allerlaatste keer, spreekt enorm aan. Dit zou juist krachtig uitgewerkt kunnen worden en het legt de basis voor een 'Part II'.

Peter J. Korten

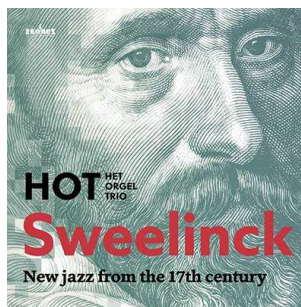
Bezetting:

Jan Geijtenbeek (piano),
 Thomas Pol (bas), Niek de Bruijn (drums).

Beluister het album hier:

<https://tinyurl.com/ynp93fpp>

HET ORGEL TRIO
Sweelinck: New Jazz from the 17th Century
 Zennez Records

Voor veel mensen zal Jan Pietersz. Sweelinck (1561 – 1621) de man zijn die ooit op het briefje van 25 gulden stond. Maar wie wat meer thuis is in de muziekgeschiedenis kent hem als Nederlands beroemdste orgelcomponist. Dat hij ook een groot improvisator was, is misschien minder bekend, maar hij liet ons een bundel 'Lied-variaties' na die lezen als op papier gezette improvisaties over de 'hits' van zijn tijd. Voor Het Orgel Trio (HOT) een ideale figuur voor een nieuw project, dat misschien nog wel meer de essentie van de groep raakt dan de vorige albums rond de muziek van Charlie Parker en Duke Ellington. Klarinettist Steven Kamperman, (kerk)organist Berry van Berkum en bassist Dion Nijland pakken het materiaal vanuit twee richtingen aan. Enerzijds interpreteren ze een aantal composities van Sweelinck als ware het jazz-standards (het duidelijkst doen ze dat in de twee versies van 'Engelsche fortuyn'). En anderzijds breng ze Sweelincks aanpak van melodische thema-variaties naar hun eigen improvisatiemodellen toe. Zo ontstaat muziek die een perfecte balans slaat tussen 17de-eeuwse en 21ste-eeuwse muziek, zonder dat er sprake is van pastiche of 'verjazzte' klassieke muziek à la Jacques Loussier. Sterker nog, de twaalf stukken op dit album verkeren in een geheel eigen wereld die zich met niets anders vergelijken laat, en opnieuw een lans breekt voor het gebruik van het kerkorgel in geïmproviseerde muziek. En dan zijn we weer terug bij Sweelinck himself, die anno 2023 vast een grote naam zou hebben gehad als jazzmuzikant.

Herman te Loo

Bezetting:

Steven Kamperman (klarinet, altklarinet),
 Berry van Berkum (kerkorgel),
 Dion Nijland (bas).

Bekijk hier de trailer van het album:

<https://youtu.be/L8XT59H5so?feature=shared>

HUMPH
Klankzand
Eigen Beheer

Nederland is altijd sterk geweest in heel goede jazzblazers. Is dat onze harmonie- en fanfaretraditie? Het album 'Klankzand' van het Nederlandse ensemble Humph (een debuut bij het twintigjarig bestaan!) past perfect in die blazerstraditie. De samenstelling is er naar, met onze eigen medewerker Herman te Loo op saxen, basklarinet en zang, Ditmer Weertman op altsax, klarinet en zang, ondersteund door Joop Slager op bas en George van Heeteringen op drums. Het album opent met 'A summers day', waarop meteen het fijne akoestische geluid te horen is dat het hele album domineert. Geen elektronische frutsels waaraan veel hippe jonge bandjes zich tegenwoordig te buiten gaan, maar het eerlijke geluid van de instrumenten zelf. De muzikanten laten horen dat die instrumenten veel te bieden hebben. Ze zoeken op verschillende manieren de hoeken en gaten van hun instrumenten op. Veel nummers hebben een rustig meditatief karakter en daarin hoor je de spelers zoeken naar de mogelijkheden en de pure klank. 'Vin blue' is een nummer dat qua blazersarrangement bij mij de associatie met het 'Breukergeluid' oproept. Het begint abstract met een trage bassolo die uitmondt in een funky 'groove' en als dan de blazers invallen is de associatie met Breuker daar. De arrangementen zijn veel minder complex dan we van Breuker kennen, maar de scheurende en uit de bocht vliegende saxen mogen er wezen. Als muzikant weet ik hoe fijn het is te soleren over een eenvoudige 'groove' en je volledig te kunnen concentreren op de mogelijkheden van je instrument. Als luisteraar vind ik het fijn dat er onder de scheurende solo's een prettige groove voelbaar blijft. In 'Klankzand #3' is het de slagwerker, die met de 'zachte' stokken een traag tempo in mag leiden, waarna zich een heerlijk teder duet ontvouwt tussen klarinet en basklarinet (wat is dat toch een fijne 'brommer'). Qua titels voegt Humph zich in de traditie van de Nederlandse avant-garde met als hoogtepunt 'Droeftoeter' dat zijn naam eer aandoet met een drone-achtige start van een lang aangehouden noot van bas en blazer, als de langgerekte afscheidshoorn van een vertrekkend schip. Daaroverheen huilt de tenorsax een wanhopig afscheid. Maar dat vertrekkende schip komt aan in een prettig 'beloofd' land, want 'glijs' is vanaf de eerste noot een opgewekt en vrolijk stuk dat alle droef getoeter van daarvoor direct doet vergeten. Op de afsluiter '12th Horse-song of Frank Mitchell' – een tekst van Jerome Rothenberg – maakt Humph er een soort trage Ierse folksong van met weer dat fijne geluid van de basklarinet. Intensief beluisteren van de ingetogen muziek van Humph roept veel associaties op en maakt dit album met louter eigen composities, die vaak zijn ontstaan uit groepsimprovisaties, tot een heel fijn meditatief avontuur.

Jaap Lampe

Bezetting:

Herman te Loo (sopraan-, alt- en tenorsax, basklarinet, zang),
 Ditmer Weertman (altsax, klarinet, zang)
 Joop Slager (bas),
 George van Heeteringen (drums).

Beluister en bekijk '12th Horse-song of Frank Mitchell':
<https://www.youtube.com/watch?v=bc0DGaeICNQ>

Bent u op zoek naar de recensie van een bepaalde cd? Klik dan hier voor ons cd-overzicht: <http://bit.ly/2eGAA92>

JAZZ OP HET PODIUM

JURAJ STANIK TRIO

Bezetting:

Juraj Stanik (piano), Tim Hennekes (drums), Frans van der Hoeven (bas).

Datum en plaats:

10 december 2023,
LantarenVenster, Rotterdam.

Een jaar geleden kwam zijn laatste album 'The Deep' uit bij Challenge. Inmiddels heeft hij voor het album, dat alleen verkrijgbaar is op vinyl, een Edison-nominatie op zak. Pianist en componist Juraj Stanik presenteerde zijn muziek in Rotterdam samen met contrabassist Frans van der Hoeven en drummer Tim Hennekes in een fabelachtig concert.

Juraj Stanik treedt misschien wat weinig op de voorgrond, maar werkte op internationaal niveau samen als 'sideman' bij grote namen en werkt(e) intensief samen met bugelist Ack van Rooyen en saxofonist Toon Roos. Hij vond zijn inspiratie bij sleutelfiguren van de pianomuziek en heeft zich ontwikkeld tot een pianist met een zeer herkenbare stijl.

Juraj Stanik combineert rust en souplesse. De manier waarop zijn armen bewegen en zijn vingers de toetsen raken, is magisch. Zijn toucher is een essentieel onderdeel van zijn klank, framing en lijnenspel. En juist datgene wat je niet ziet, maakt de klank van Stanik zo delicaat. Zijn spel straalt een eenvoud uit die de complexiteit ervan verhuult. Hij is een groots poëet.

Stanik werkt samen met twee kompanen die zijn taal verstaan en subliem ondersteunen. Frans van der Hoeven laat zijn contrabas zingen als een achtergrondzanger. Zijn stem verdiept de verhalen, maar bewandelt ook eigen wegen. Ook drummer Tim Hennekes, de getalenteerde junior in dit gezelschap, beweegt feilloos op de golven van de muziek en voegt daar zijn eigen signatuur aan toe. Het publiek liet zich dragen door een energieke drive. De repertoirekeuze droeg beslist bij aan het plezier. Stanik speelde niet alleen werk van 'The Deep'. Hij startte met de eigen compositie 'Moving backwards' dat een diep gelaagd en prachtig georkestreerd arrangement had, waaraan hij talloze fraaie accenten toevoegde. Frans van der Hoeven speelde een meesterlijke solo in 'You know I care' van Duke Pearson. In 'The feeling of jazz' van Duke Ellington strooide Stanik met stijlfiguren verpakt in fluweel.

[vervolg in de rechterkolom...](#)

Juraj Stanik en Frans van der Hoeven. (Foto's: Joke Schot)

Met allure kleurde hij de melodische lijnen en gaf zijn spel met 'groovende' swing lading. Soms is dat wat gedistantieerd, vaker parelend 'cool', stevig wortelend in bop of expressionistische versus moderne klankgebieden. Stanik en zijn trio excelleerden kortom. Ook vanwege zijn innemende persoonlijkheid zouden we Juraj Stanik graag vaker zien op de podia.

Roland Huguenin

UITREIKING BOY EDGAR PRIJS MONICA AKIHARY

Bezetting:

Boi Akih: Monica Akihary (zang/bas-kalimba), Niels Brouwer (gitaren), Dodó Kis (blokfluiten), Nora Mulder (kistorgel/analoge synthesizer), Sekou Dioubate (kora)

gasten: Tsammy Tsara Tsara (valiha/jeju/kabosy), Bintou Kouyaté (percussie), Regina Lekranty (zang), Maria Lekranty (zang), Peter Somuah (trompet), Salvoandrea Lucifora (tuba, trombone), Camille Verhaak (klarinet), Ada Rave (saxofoon), Yedo Gibson (saxofoon), Nathaniel Klumperbeek (bas), Yoràn Vroom (drums), Ruben Kieftensbelt (elektronica)

Datum en plaats:

6 december 2023,
Bimhuis, Amsterdam.

Jaarlijks wordt de prestigieuze Boy Edgarprijs (BEP) toegekend aan een Nederlandse uitvoerend musicus die zich beweegt op het vlak van jazz en geïmproviseerde muziek, en die op bijzondere wijze bijdraagt aan het genre. Tot haar grote verrassing viel dit jaar zangeres en tekstdichter Monica Akihary de eer te beurt, al waren mensen die haar werk kennen direct enthousiast over de toekenning. De winnaar krijgt een geldbedrag en de bronzen 'John Coltrane'-sculptuur van Jan Wolkers, die jaarlijks van eigenaar wisselt.

De feestelijke uitreiking in het Amsterdamse Bimhuis is het hoogtepunt van de BEP-ceremonie. Dit jaar was die op 6 december in Amsterdam. De prijs werd Akihary overhandigd door Franky Douglas (BEP 1994), die een droog-aanstekelijk praatje hield. Manoushka Zeegelaar Breeveld was de energieke gastvrouw van de avond.

De winnaar mag de artiesten uitnodigen voor de avond van de prijsuitreiking. Monica Akihary vormt samen met gitarist-componist Niels Brouwer de basis van het ensemble Boi Akih, dat sinds 1997 wereldwijd optreedt. Zij gaan samenwerkingen aan met musici die hun pad kruisen om poëtische verhalen te maken. Het muzikale concept van Boi Akih is gebaseerd op rondzwerven en ontdekken. Boi Akih stond tijdens de uitreiking centraal. Monica wilde samenspelen met een grote groep en Niels zag een uitdaging in het opnieuw arrangeren van bestaand werk.

Het concert begon met de huidige bezetting van Boi Akih, uitgebreid met de Guineese percussionist Bintou Kouyaté, dat werk speelde van het project 'From And [vervolg in de rechterkolom...](#)

Niels Brouwer op gitaar en Monica Akihary. (Foto: Joke Schot)

Monica Akihary en haar gasten. (Foto: Joke Schot)

To Infinity' dat onlangs ook op cd verscheen. Monica straalde en haar stem was het middelpunt van de kleine en grote ensembles die op en af gingen. Een hoogtepunt was het optreden van Tsammy Tsara Tsara van Madagaskar, die weinig bekende ritmes hanteerde op tokkelinstrumenten zoals de valiha, jeju en kabosy.

Op het podium ontstonden 'crossovers' van musici en stijlen die door Niels Brouwer op een losse manier werden gecombineerd. De contrasten tussen klassieke, niet-Westerse en jazzinvloeden waren groot en leidden soms tot sensationele versmelting van klanken en ritmes.

De ongedwongen sfeer waarin de muzikanten speelden en op elkaar reageerden was kenmerkend voor deze avond. Een bonte verscheidenheid van achtergronden en ideeën maakte invoelbaar wat in de kern jazz nu eigenlijk is: een samenkomst van mensen en ideeën die uit hun verschillen nieuwe eenheden vormen. Zoals het hoort was de uitsmijter een uitbundig feest waar alle muzikanten aan meededen.

Roland Huguenin

Lees ook het interview met Monica Akihary in Jazzflits nr. 408.

De BEP is vernoemd naar de Amsterdamse jazztrompettist, bigbandleider en jazzlegende Boy Edgar. Op dit moment wordt de BEP ondersteund door Buma Cultuur, Sena Performers en North Sea Jazz. Het Fonds Podiumkunsten organiseert sinds 2022 de juring.

Kijk de avond hier terug: <https://tinyurl.com/yss8ph2x>

SANEM KALFA MIRACULOUS LAYERS

Bezetting:

Sanem Kalfa (zang, cello),
Tineke Postma (sopraan- en altsax),
Marta Warelis (piano),
Sun-Mi Hong (drums).

Datum en plaats:

12 november 2023,
Kerk, Feerwerd (Groningen)

In de overvolle middeleeuwse kerk van Feerwerd kwam het ensemble onder leiding van zangeres en celliste Sanem Kalfa sereen zingend door het gangpad op. Echte brandende kaarsen verlichtten het gangpad naar het podium. En meteen was de sfeer van het concert gecreëerd. Tijdens het optreden waren westerse klanken te horen, maar het accent lag vooral op het Oosten. Het geheel was strak georkestreerd door de leidster van het geheel, zangeres-celliste Sanem Kalfa, maar ze gaf ook ruimte aan haar sterrenbezetting. De fantastische rietblazer Tineke Postma kreeg regelmatig de gelegenheid om mooie solo's te spelen, die uitstekend klonken in de echoënde akoestiek van de kleine kerk in het Groningse wierdenlandschap.

Na de pauze kwamen pianiste Marta Warelis en drumster Sun-Mi Hong aan bod. Warelis wist schitterend serene kerkmuziek en moderne 'improv' te combineren. En Sun-Mi Hong, die de avond ervoor nog haar nieuwste album presenteerde op het Groningse festival Rockit, blijft me keer op keer verbazen. Wat een geweldige drumster is ze toch! Maar het meest verbazingwekkend was en is nog wel, dat het allemaal op een stille zondagmiddag te horen was in de kerk van een ingeslapen dorpje in Noord-Groningen!

Bart Hollebrandse

In de kerk van Feerwerd zijn maandelijks jazzconcerten op zondagmiddag.

Meer info: www.jazzinfeerwerd.nl

Tineke Postma. (Foto: Willem Schwertmann)

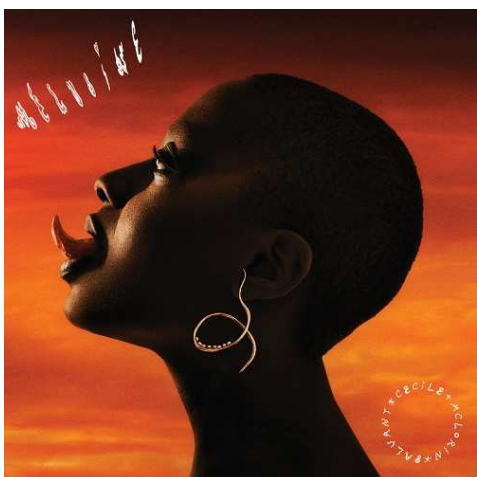

Sun-Mi Hong. (Foto: Willem Schwertmann)

VARIA

Cécile McLorin Salvant favoriet in eindejaarslijstjes

Ook dit jaar doet zangeres Cécile McLorin Salvant het weer goed in de eindejaarslijstjes. De medewerkers van de Franse jazz-zender TSF zetten haar album 'Mélusine' (Nonesuch) bovenaan en ook in het jaaroverzicht 2023 van Slate.com staat ze op plek 1. In de rangschikking van de critici van het Britse blad Jazzwise is 'Mélusine' op plek twee te vinden, achter 'Where Are We' van saxofonist Joshua Redman. Ook de medewerkers van Shatterthestandards.com en die van de Canadese jazz-zender JAZZ.FM91 hebben een hoge pet op van het album van McLorin Salvant en kwalificeren het als een van de beste twintig albums van het jaar.

De hoes van 'Mélusine'.

Zo eensgezindheid als de professionals zijn over McLorin Salvant, zo divers zijn ze in de keuze van hun overige favorieten. Andere albums die meer dan eens genoemd worden zijn 'Phoenix' van saxofoniste Lakecia Benjamin, 'Your Mother Should Know: Brad Mehldau Plays The Beatles', 'Alive At The Village Vanguard' van Fred Hersch & Esperanza Spalding, 'Brand New Life' van harpiste Brandee Younger en 'Passage' van Jonathan Blake. Verder is sprake van een enorme verscheidenheid. Zo maar een greep uit de genoemde titels: 'Bark Out Thunder Roar Out Lightning' van Chief Adjuah (beste album volgens de New York Times), 'Trio Sphere' van pianist Bobo Stenson, 'The Source' van pianist Kenny Barron, 'Dynamic Maximum Tension' van Darcy James Argue's Secret Society, 'Animals' van Kassa Overall en 'The Other One' van saxofonist Henry Threadgill.

FESTIVAL JANUARI 2024

Martijn van Iterson. (Foto: Jurjen Donkers)

42ste LEIDSE BLUES- EN JAZZWEEK

Diverse locaties, Leiden

15 tot en met 21 januari 2024.

[\(https://deleidsejazzweek.nl/programma/\)](https://deleidsejazzweek.nl/programma/)

Met onder anderen: Lo van Gorp & Karel Boehlee, Willie Ashman Original Jazzband, Wouter Hamel, Peter Beets Electric Band ft. Lo van Gorp, WAAN!, Licks and Brains en **Martijn van Iterson** Kwartet.

Voor meer januari-festivals zie het overzicht in Jazzflits 408.

VARIA

Evert-Jan Hielkema voor zijn foto van Johnny Griffin. (Persfoto)

Expositie jazzfoto's in Artishock

Onder de titel 'Jazz Captured' exposeert Evert-Jan Hielkema nog de hele maand december in Artishock in Soest zijn jazzfoto's. Foto's van zowel Nederlandse als internationale jazzmusici. "Alle foto's zijn gemaakt met een compactcamera, met verbluffend resultaat", mailde Hielkema ons. De openingstijden van Artishock Expositie zijn elke maandag- en woensdagavond van 19.15 tot 20.00 uur en tijdens de activiteiten.

Meer info: <https://www.artishock-soest.nl/.../6917-expositie>

VARIA

De Britse saxofoniste Emma Rawicz speelt op het festival Women in Jazz. (Persfoto)

Voor 19de keer festival met alleen vrouwelijke jazzmusici in Halle (D)

In het Duitse Halle (Saale) vindt volgend jaar van 3 tot en met 11 mei voor de negentiende keer het festival Women in Jazz plaats. Voor de vierde keer wordt in het onderdeel 'Next Generation' de schijnwerper op aanstormend vrouwelijk talent gericht. In het programma ligt de nadruk op Europese musici. Er zijn acht concertavonden in de vorm van dubbelconcerten. De komst van Paula Morelenbaum, Joy Denalane, Macha Garibian, Afra Kane, Julia Hülsmann, Amina Claudine Myers en **Emma Rawicz** is al zeker. Het eerste festival Women in Jazz vond in 2006 plaats. Het evenement heeft in de loop van de jaren sterk aan status gewonnen door de komst van steeds meer musici van naam. Meer dan helft van de festivalbezoekers is vrouw.

Nieuwe website voor Rotterdamse jazzliefhebbers

Jazzliefhebbers in Rotterdam en omgeving kunnen vanaf nu voor data van concerten, festivals, jamsessies en workshops terecht op de website JAZZ010. Deze website, een initiatief van Kees de Kooter, wordt dagelijks geactualiseerd op basis van informatie verzameld van websites en uit nieuwsbrieven van Rotterdamse podia. U vindt JAZZ010 hier: <https://jazz010.live>.

Heeft u jazznieuws?
Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

JAZZ IN BEELD

JOHN ENGELS

Sinds 1953 staat drummer John Engels op het podium en hij is net zo onverslijtbaar als de klassiekers die zaterdag 25 november bij Hot House Jazz in Leiden langskwamen, zoals 'Take the A-train' of 'Night in Tunisia'. En natuurlijk 'When will the blues leave', titelnummer van zijn laatste cd. Engels was in Leiden met een trio, met Joris Teepe op bas en Jasper Blom op tenorsax. 'Wij zijn tijdloos' klonk het vanachter het drumstel, een te rechte kreet. (Foto's en tekst: Marcel Schikhof)

VARIA

Luistercursus jazz bij Rotterdamse Volksuniversiteit

Saxofonist en Jazzflits-medewerker Ruud Bergamin geeft in februari weer een luistercursus jazz aan de Rotterdamse Volksuniversiteit. In deze cursus staan vier onderwerpen centraal. In de eerste plaats de verhouding tussen jazz en klassieke muziek. Wat zijn de belangrijkste verschilpunten tussen deze genres? Zijn er overeenkomsten en dwarsverbanden? Een tweede onderwerp, in het verlengde van het eerste, is 'jazzcomponisten'. Terwijl improvisatie een belangrijk kenmerk van jazz is, wordt er ook gecomponeerd en gearrangeerd. Er zijn componisten die in hoge mate hun stempel op de jazzontwikkeling hebben gezet. Het derde thema is 'smaakmakers en baanbrekers'. In de loop van ruim honderd jaar jazzgeschiedenis hebben diverse musici de muziek vormgegeven. Speciale aandacht zal nog worden gewijd aan één van hen, trompettist Miles Davis. Zijn ontwikkelingsgang 'van bop naar pop' geeft een kijk in een flink stuk naoorlogse jazzontwikkeling. De cursus vangt aan op 8 februari en vindt plaats op acht donderdagen, van 13.30 tot 15.00 uur.

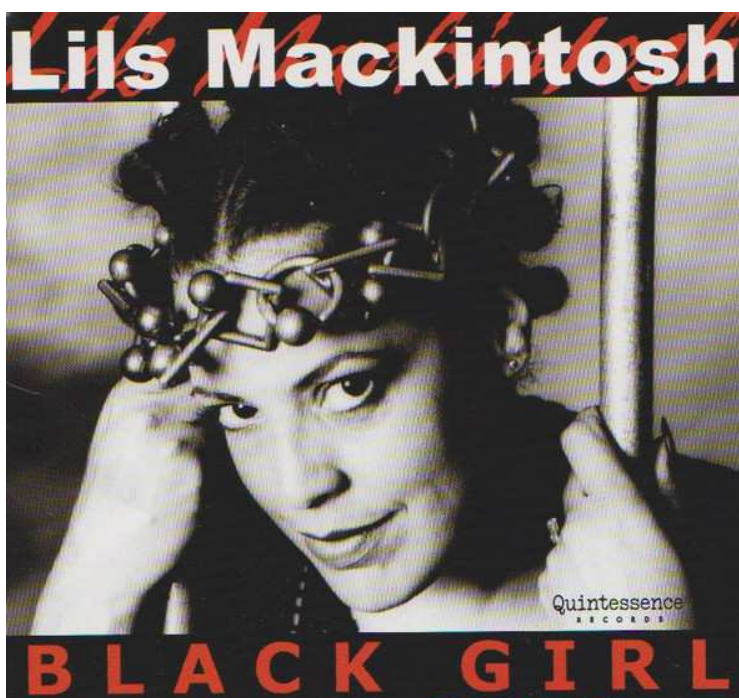
Meer informatie:

<https://tinyurl.com/n53bywv>

VRAAG EN AANBOD

Discograaf **Gerard Bielderman** is bezig met een discografie van pianist Peter Beets. Een onderdeel daarvan zijn de opnames die hij maakte met het **Jazz Orchestra of the Concertgebouw**. Het lukt Bielderman niet om alle exacte gegevens daarover te vinden, ook niet met hulp van Beets zelf. Het betreft onder meer platen die bij Challenge, VIA, JOC - het eigen label van het orkest - verschenen zijn en cd's die bij het blad Jazzism gesloten zaten. 'Wellicht zijn er lezers die de cd's bezitten en mij kunnen helpen?', hoopt Bielderman. Heeft u een album van het Jazz Orchestra in huis en wilt u een helpende hand bieden, dan kunt u contact met hem opnemen via <https://gerardsdiscos.jimdofree.com/> of met ons via jazzflits@gmail.com. Overigens heeft Gerard Bielderman recentelijk een discografie van drummer John Engels gepubliceerd en is hij tevens bezig om alle platen van drummer Eric Ineke te inventariseren.

OVERLEDEN

Lils Mackintosh op de hoes van de door Hans Dulfer geproduceerde plaat 'Black Girl' (1999)

Michel Sardaby, 6 december 2023 (88)

Frans pianist, geboren op Martinique. Werkte in Parijs met Franse musici en Amerikaanse gasten, onder wie Bill Coleman, Don Byas, Hal Singer, Sonny Criss, en bluesartiesten. Eigen platen met Amerikaanse begeleiders. (jjm)

Lils Mackintosh, 5 december 2023 (68)

Zangeres Lils Mackintosh was Amsterdamse van geboorte, maar volgens saxofonist Clous van Mechelen, met wie ze lang samen speelde, 'zat je in New York als ze haar mond opendeed'. Ze begon haar professionele loopbaan in de musical 'Hair' en speelde ook mee in 'Ik, Jan Cremer' en 'Barnum'. Daarna zong ze in verschillende (hard)rockgroepen. In 1977 maakte ze met 'My Funny Valentine' haar eerste jazzsingle. Na winst in een vocalistenconcours tijdens het Breda Jazz Festival specialiseerde ze zich vanaf 1990 in jazz. In 1998 vormde ze haar band 'Lils Mackintosh & The Swing Cats'. Ook trad ze rond 2000 weer in het theater op met de Beets Brothers, de Stylus Horns en het Rosenberg Trio. Voor haar vierde studio-album 'Black Girl' (1999), een eerbetoon aan zanger-gitarist Huddie Ledbetter en geproduceerd door Hans Dulfer, kreeg ze een Edison. In totaal maakte Mackintosh negen albums onder eigen naam, waarvan er één live werd opgenomen. Ze nam ook twee platen op met de Dutch Swing College Band. (hve)

John Colianni, 28 november 2023 (61)

Amerikaanse swingpianist, eigenlijk: Colaianni. Leidde een eigen trio, was in 1982 lid van de band van Lionel Hampton, begeleidde zanger Mel Tormé, maar liet zich voornamelijk horen als solist. (jjm)

Brian Godding, 25 november 2023 (78)

Brits gitarist, geboren in Wales. Begon in een rockband, speelde daarna in bands van Keith Tippett en Mike Westbrook. Vormde, samen met saxofonist Chris Biscoe, in 1988 het kwartet Full Monte. (jjm)

TERUG IN DE TIJD

MILES DAVIS HIJ KWAM, ZAG EN OVERWON

Het zal je als muzikjournalist maar gebeuren. Zit je een concert lang naar Wayne Shorter te luisteren en schrijf je in de krant dat Sam Rivers de 'kundige' saxofonist van dienst was en dat hij opviel door 'nerveuze, notenrijke frasen'. Het overkwam Volkskrantverslaggever H. Hurdeman in zijn verslag van het nachtconcert dat het Miles Davis Quintet op de vroege zondagmorgen van 27 september 1964 in het Amsterdamse Concertgebouw had gegeven. Shorter was sinds enige tijd de vervanger van Rivers, maar dat was Hurdeman geheel ontgaan...

Miles Davis (38) was in 1964 na vier jaar weer eens in Nederland. De laatste keer, in 1960, werd hij vergezeld door saxofonist Sonny Stitt, pianist Wynton Kelly, bassist Paul Chambers en drummer Jimmy Cobb. Eind 1962 veranderde Davis zijn kwintet echter totaal. De ritmesectie werd: Herbie Hancock (piano), Ron Carter (bas) en Tony Williams (drums). Op sax koos hij George Coleman. Deze werd na enige tijd vervangen door Sam Rivers, die op zijn beurt, een maand voor het Amsterdamse concert, werd opgevolgd door Wayne Shorter, op dat moment muzikaal leider van Art Blakey & The Jazz Messengers. Paroolrecensent Michiel de Ruyter: "Wat de muzikale ontwikkeling betreft was het opvallend dat de groep weliswaar geen vernieuwd repertoire heeft, maar in ritmisch opzicht toch meer dan ooit bij de 'new thing'-evolutie (de avant-gardebeweging rond saxofonist Ornette Coleman eind jaren vijftig; HvE) aansluit, zelfs een leidende rol speelt. Er zijn voortdurende tempo-versnellingen en vertragingen, plotselinge halveringen en verdubbelingen in de tempi, bijzonder sterke crescendo's en diminuendo's, die allemaal spontaan gebeuren. Bijgevolg wisselen spanning en ontspanning elkaar veelvuldiger af dan ooit. De functie van alle instrumenten is gelijkwaardig, de solist komt nauwelijks meer naar voren, slechts dienend gesteund door de anderen."

(28 september 1964, Het Parool).

[vervolg in de rechterkolom...](#)

Het Miles Davis Quintet op het podium van het Concertgebouw, Vlnr: Miles Davis, Herbie Hancock, Wayne Shorter, Ron Carter en Tony Williams. (Foto: N-H Archief, Fotopersbureau De Boer)

Miles Davis kwam, zag en overwon eind september 1964 in Amsterdam. De talrijke kritieken op maandag 28 september logen er niet om. Zo maar wat citaten: 'magistrale jazz van Miles Davis' (De Telegraaf), 'een uitzonderlijk concert' (Het Parool) en 'een excellent begin van het jazzseizoen' (Haarlems Dagblad). Ook het publiek - meer dan 2.300 jazzliefhebbers in een propvolle van sigarettenrook vergeven Grote Zaal - was enthousiast, zo meldt de 'jazzredacteur' van Het Vrije Volk: "ze juichten na afloop het kwintet van Miles Davis nog toe toen de trompettist zijn kleedkamer allang had opgezocht". Dat had Berry Zand Scholten heel anders ervaren, blijkens zijn verslag in het Haarlems Dagblad, want 'nauwelijks waren de handpalmen in beroering gebracht of het geklater verstomde al weer. Miles Davis was verdwenen en kwam niet meer terug'. "Davis heeft zijn publiek niet nodig", meent Zand Scholten, "hij toont zich de onverbiddelijke individualist die huldeblijken koel afwijst." Ook H. Hurdeman merkt dat in zijn verslag op: "Davis dankt nooit voor het applaus, kondigt nimmer zijn nummers aan, toont volgens velen een koele minachting voor het publiek."

[vervolg op de volgende pagina linksboven...](#)

Als hij zelf niet speelt, kout hij wat met zijn drummer, peutert in zijn neus en staat zich duidelijk te vervelen." De Volkskrant-journalist tilt daar echter niet al te zwaar aan: "Ik heb bij die nachtelijke plechtigheden in de tempel aan de Van Baerlestraat ook dik betaalde figuren meegemaakt die in onverstaanbaar Amerikaans geforceerde conferences hielden, maar die, zodra zij gingen blazen, heel wat minder babbels hadden. Miles Davis komt alleen maar muziek maken."

Die muziek was in het Concertgebouw, zoals Michiel de Ruyter al opmerkte, zijn bekende repertoire. Het kwintet opende met 'Autumn leaves', dat tot ergernis van Berry Zand Scholten voor een groot deel verloren ging "doordat enkele technisch wellicht knappe, maar muzikaal wat achtergebleven toneelknechten op dat moment juist aan de versterkerinstallatie meende te moeten gaan knutselen". Daarna herkenden de aanwezige journalisten onder meer 'Milestones', 'Stella by starlight' (vertolkt als ballad), 'Joshua', 'So what', 'Flamenco sketches' en 'All blues'. De recensent van De Maasbode viel het op dat er maar weinig ballads op het programma stonden, terwijl Davis daar volgens hem toch een voorkeur voor had. Ook Michiel de Ruyter hoorde een andere Davis: "Hij is na een periode van betrekkelijke stilstand duidelijk geïnspireerd door zijn nieuwe musici, liet dan ook slechts bij tijd en wijle bekende frasen en figuurtjes horen, en lijkt zich meer en meer op het kleuren van de toon te concentreren."

Daarmee oogstte Miles Davis op de maandag na het concert veel lof in de kranten. "Davis, zowel gestopt als open blazend, speelde de sterren van het firmament en openbaarde een klankenwereld, welke zich slechts in het woord 'adembenemend' enigszins laat vangen" (R.N., De Telegraaf). "Hij doseert zijn korte soli met een perfect gevoel voor timing en heeft een prachtige ruimtelijke toon, sterker nog naarmate hij meer gestopt speelt" (Constant Wallagh, Algemeen Dagblad). Berry Zand Scholten prijst 'zijn perfecte toonbeheersing, zijn mute-techniek, en zijn creatief vermogen': "Miles trompet klinkt verlaten en melancholiek." Alleen Fr. B. plaatst in De Maasbode een kanttekening: "zijn choruses waren soms wat brokkelig en ongeacheveerd. Hij kon niet het peil bereiken, dat we van hem gewend zijn."

[vervolg in de rechterkolom...](#)

Het Miles Davis Quintet in de propvolle Grote Zaal.
(Foto: Noord-Hollands Archief, Fotopersbureau De Boer)

Davis' begeleiders Herbie Hancock en Tony Williams krijgen evenzeer complimenten. "Ook wanneer Hancock niet soleert is hij geen begeleider in de vroegere betekenis" (Michiel de Ruyter). "Zijn soepele spel past zich volledig aan bij de vaak geavanceerde harmonieën van de trompet" (Constant Wallagh). "Voor mij was deze jonge, 24-jarige uit Chicago afkomstige pianist naast Davis de grote ster van de avond" (Fr. B.). "Ronduit schitterend waren de harmonieën die hij met schijnbaar nonchalante willekeur plaatste" (Berry Zand Scholten).

De meeste aandacht gaat echter naar Tony Williams uit. "Techniek en talent van deze jeugdige slagwerker blijken verbluffend. De motoriek in zijn snel wisselende, meestal verdubbeldende of halverende, tempi is schijnbaar moeiteloos, en de totale ritmiek vertoont meesterlijke nuances" (Constant Wallagh). "Drummer Williams heeft als eerste na Elvin Jones en mogelijk zelfs nog consequenter, zeker genuanceerder, het jazzdrummen totaal vrijgemaakt van een continue motoriek" (Michiel de Ruyter). "De virtuositeit van het jeugdige drumwonder Tony Williams, 19 jaar oud, stempelt hem tot een begenadigde" (R.N.).

Williams' jeugdig enthousiasme bracht echter wel Ron Carter in de verdrinking. Hij kwam er in de recensies maar bekaaid van af: "hij speelde veel te zacht, waardoor het verband in de ritmesectie dikwijls zoek was" (Berry Zand Scholten). "Carter mist het nodige volume, om een werkelijke stuur te zijn a la Paul Chambers" (R.N.). Alleen Fr. B. toont enig mededogen: "Ron Carter kreeg te weinig kansen om te soleren; toch kon men in hem een musicus bespeuren van ongewoon allure."

Wayne Shorter was duidelijk even wennen voor de recensenten. "Zijn verleden, de wel zeer snelle, maar niet al te fraaie toonladederteknik is hij nog lang niet kwijt. Zijn voordracht wordt daardoor te vaak verbrokken, en men vraagt zich af of Shorter op die momenten eigenlijk niet boven zijn vermogen speelt" (Constant Wallagh). "Wayne Shorter was soms moeilijk te volgen. In enkele nummers brak echter zijn opmerkelijke inventiviteit door" (Fr. B.). "Wayne Shorter was eigenlijk pas na de pauze enigermate ingespeeld op de door Davis dwingend bepaalde spelstijl" (R.N.). Michiel de Ruyter geeft bij al deze kanttekeningen blijk van een vooruitziende blik: "Shorter heeft zeker de potentie om in deze omgeving uit te groeien." Met de kennis van nu een 'understatement'...

Hans van Eeden

DISCOGRAFISCHE NOTITIES

GIL MELLÉ (1930 - 2004)

Gilbert John Gil Mellé is een intrigerend en excentriek jazzman. Jazz was zijn passie eind jaren veertig – vroege jaren vijftig. Hij was arrangeur en componeerde muziek voor wel 125 films. Hij was een jazzchemist die nieuwe geluiden zocht en vond. De pure jazz hield hij op een gegeven moment voor gezien om zich als expert-innovator van elektronische muziek op te werpen.

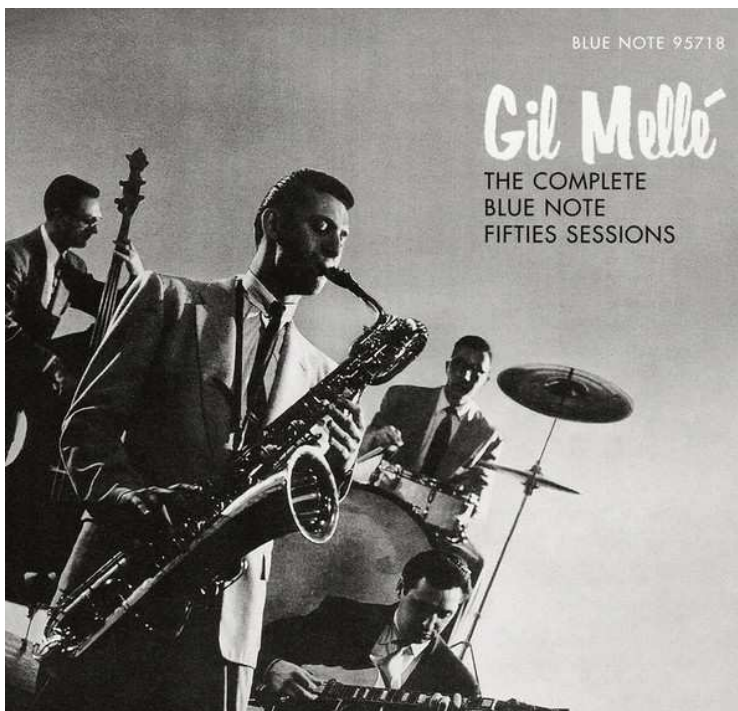
Als uitvoerend muzikant beheerste Gil Mellé klarinet, hobo, altsax, tenorsax, sopraansax, maar baritonsax wordt hét instrument van zijn keuze. Hij had zijn eigen groepen. Zelden was hij 'sideman'. Zelfs niet bij zijn vrouw, pianiste en zangeres Jacy Parker, met wie hij van 1955 tot 1966 getrouwd was.

In zijn jeugd won Mellé wedstrijden als kunstschilder en beeldend kunstenaar. Zijn werken werden tentoongesteld in New Yorkse kunstgalerijen. Maar Mellé had ook een criminele kant, zo onthullen we hier als primeur. Nergens in een online-biografie is daarvan iets terug te vinden.

Volgens officiële documenten werd Gil Mellé geboren op 30 december **1930** in Jersey City, New Jersey. Dus niet op 31 december 1931 in Riverside, zoals ook wel te vinden is. Misschien heeft hij daar kortstondig gewoond. Zijn vader is John Rafferty Mellay (1897-1976), zijn moeder is Ethel Pranz (1906-1974). Het koppel trouwde in New Jersey in 1926. Gil werd geboren toen zijn moeder getrouwd was met Mellay.

Mellé's moeder trouwde in 1933 opnieuw, nu met Howard Richard Hall (1889-1950), een Dracula-vertolker. Toen Gil 32 was, vertelde Ethel dat Howard Hall zijn biologische vader was. Samen hadden ze vijf kinderen, onder wie Dennis Hall (1937-1998). In **1940** was Mellé noch bij zijn moeder Ethel noch bij zijn vader John Mellay. Verbleef hij toen bij een adoptiefamilie?

[vervolg in de rechterkolom...](#)

Gil Mellé op de hoes van een verzamelalbum.

Gil Mellé's halfbroer Dennis Hall was een mooiprater en beroeps-crimineel, hij gebruikte aliassen. Een artikel van 10 mei 1962 in het Herald-News van Passaic, NJ vertelt dat Hall wel honderd keer aangehouden werd, onder meer voor valsheid in geschrifte. Hij ronselde als 'oorlogsinvaliden' abonnementen voor tijdschriften. Zodra hij de cheque in handen had vergat hij zijn statuut van kreupele en zette het op een lopen.

Op 9 mei 1962 werd Gilbert Mellay, samen met Dennis Hall aangehouden: 'FBI Nabs Bergen Artist in Swindle'. Ze hadden de rijke dame Elisabeth Aletta Achelis (1880-1973) voor 112.000 dollar opgelicht: 12.800 cash en voor 100.000 dollars in obligaties. Mevrouw Achelis lanceerde in 1930 een beweging om de Gregoriaanse kalender te vervangen door een World Calendar. Hall zou voor haar een campagne voeren, geld daarvoor was nodig. 'Mellay, an accomplished pianist' werd opgesloten in de Bergen County Jail, Hackensack. Dennis Hall werd veroordeeld voor vijftien jaar opsluiting, Mellay werd vrijgelaten op borgtocht. Zijn medeplichtigheid aan het vervoeren van afgetroegelde waardepapieren werd onvoldoende zwaar geacht.

In **1950** staat Mellé geregistreerd bij het Korps Mariniers, een tijdje gekazerneerd in Los Angeles. Ook in 1950 had hij in New York een kortstondig huwelijk met Erna Elise Otto (1933-2008). In maart **1955** trouwt Mellé in Chicago met zangeres en pianiste Jacqueline Corinne Parker. Haar Engelse ouders kwamen uit Londen naar de VS in 1928. Tien jaar later in 1938 werden ze in Chicago Amerikaanse staatsburgers. In 1950 werkte dochter Jacqueline (°1933) als tandartsassistente. Op 'Quadrama' (Prestige LP 7097 van 26 april 1957) staat Mellé's compositie 'Jacqueline', 'a ballad of dramatic character dedicated to my wife'.

J.C. (later Jacy) trad tussen juni 1956 en januari 1960 op als het 'Jackie Parker Trio' in New Jersey. Enkele Jacy's concerten: in april 1964 in de Gold Bug, NY, in augustus 1964 in de Crescendo in Indianapolis, in oktober en november 1965 in Peter Alioto's Arbordale in Sausalito, CA.

De relatie tussen Parker en Mellé vertroebelde. Op 14 maart **1965** stonden Mellay en Jacqueline C. Mellay voor de rechter. [vervolg op de volgende pagina linksboven...](#)

Vijf dagen later gebruikt hij zijn artiestennaam Gil Mellé in Californië. De Evening Vanguard uit Venice van 19 maart 1965 kondigt zijn composities aan voor het vierde en laatste concert van het Los Angeles Neophonic Orchestra in het Music Center paviljoen. Stan Kenton is aangekondigd om er Mellé's 'Figures in rotation' te dirigeren op 29 maart 1965.

De vraag tot echtscheiding voor Parker-Mellay verscheen op 6 september **1966** in de San Rafael Daily Independent Journal Newspaper. Jacy scheidde van Mellé wegens familiaal geweld.

Jacy bleef optreden in San Francisco (1967), Miami (1970), Florida (1970), Los Angeles (1972), Van Nuys (1972). Tot in september 1974 trad ze nog op in Los Angeles. De Chicago Tribune van 2 april 1978 deelt Jacy's overlijden mee. In dat bericht wordt haar dochter Lisa Mellé vermeld. Donaties konden naar The American Cancer Society. Jacqueline Corinne 'Jacy' Parker (1933-1978) is begraven in Oak Woods Cemetery in Chicago, Cook County.

Haar enige plaat 'Spotlight On Jacy Parker', opname maart 1962 in New York, was met Don Cinderella (bas) en Ernie Royal (trompet) (Verve V6-8424). Bij navraag nog steeds beschikbaar op Fresh Sound Records 888. Die 888 wordt gedeeld met zangeres Marian Bruce, op haar 'Halfway To Dawn' van april 1958. Ze was getrouwd met Dr. Arthur C. Logan, de persoonlijke dokter van Duke Ellington en Billy Strayhorn.

Het is eigenaardig dat jazzkenner Marc Myers in zijn JazzWax van 24 mei 2018 niet wist dat Jacy getrouwd was met Gil Mellé. Hij stelt zelfs de vraag: 'Did Parker marry and take her husband's last name?'

Volgens The Nevada Marriage Index trouwde Gilbert John Mellay op 14 december **1975** met Denise Cynthia Haladej. Het was een 'religious celebrant' die de dienst bezegelde. Volgens onze bevindingen Melle's derde huwelijk. In 2010 sprak Marc Myers voor JazzWax met haar. Ze spreekt onder meer over 'the complete lack of fear about what others thought' van haar man. Het verhaal dat Mellé bij zijn overlijden in 2004 veertig jaar formeel getrouwd was met Denny Mellé klopt dus niet. Wellicht waren beiden informeel samen na zijn echtscheiding in 1966. Denny wist overigens niets van Riverside als geboorteplaats van Mellé.
[vervolg in de rechterkolom...](#)

De politiefoto van Gil Mellé die op 11 mei 1962 bij een bericht over zijn vrijlating op borgtocht in dagblad The Record (Hackensack, NJ) werd gepubliceerd.

Muzikant, componist, tekenaar, schilder, uitvinder...

Op zijn dertiende, in **1943**, ontdekte Gil Mellé de muziek van pianist Thelonious Monk. 'Zou diens muziek een basis kunnen zijn voor mijn tenorsaxspel', denkt Mellé. Hij probeerde toen al de tenorsax uit.

Toen hij veertien was componeerde hij 'The Gears', hij was toen loopjongen bij de Lehigh Valley Railroad (vandaar zijn interesse voor miniatuur-spielgoedtreintjes en de fabricage ervan). Uit die tijd stammen zijn composities 'Mars', 'Four moons' en 'Venus'. Met zijn tekeningen en schilderijen haalde hij een eerste prijs bij een Red Cross-wedstrijd. Met het uitgespaarde geld van de schoolmaaltijden kocht hij platen van Duke Ellington, natuurlijk tweedehands. Moeten we aannemen dat Mellé al op zijn achtste Duke verzamelde? Hij stond stil bij 'Tishomingo blues', 'Black and tan fantasy' en 'East St.Louis toodle-oo'. Mellé zag Duke's orkest in de Paramount en Adams theaters.

In juli **1947** is zijn naam Gilbert Thomas Mellay, later is zijn artiestennaam Gilbert John Melle.

Na zijn legerdienst keert hij terug naar New Jersey. Met veel optredens in Greenwich Village, Manhattan. Dikwijls met pianist Joe Manning, die was pas 22 toen hij overleed. En met organist Freddie Roach (1931-1980), later een Blue Note-artiest, die was van 1950 tot 1953 ook marinier.

Op zijn negentiende krijgt Mellé een contract voor één jaar bij Blue Note. Het werden er vijf. Hij was de enige blanke tussen al de zwarte jazzmusici.

[vervolg op de volgende pagina linksboven...](#)

Bijzonder was dat Mellé in **1951** in zijn kwartetten de gitaar introduceerde ter vervanging van de piano. Vanaf **1952** bracht Mellé vijf 10" (25 cm) Blue Note's uit. In **1956** verschijnt 'Patterns In Jazz', zijn eerste 12" (30 cm) elpee.

De hoer van 'Patterns In Jazz'.

Mellé's eerste opnamen kwamen raar tot stand. Producer Gus Statiras (1922-2004) wilde een plaat maken met Gil Mellé op tenorsax. Mellé koos voor zijn eerste plaat goede 'sidemen': Eddie Bert (trombone), Joe Manning (vibrafoon), George Wallington (piano), Red Mitchell (bas) en Max Roach (drums). In Hackensack, NJ deed Statiras een beroep op geluidstechnicus Rudy van Gelder (1924-2016), zoon van Nederlandse emigranten. Die nam tussen 1946 en 1959 muziek op in een studio van zijn ouderlijk huis, nu afgebroken. Bijvoorbeeld op 16 februari 1952 vier nummers op 'tape' met het septet van trompettist Tony Fruscella, waarbij Herb Geller (altsax), Phil Urso (tenorsax) en Gene Allen (baritonsax) (Xanadu 172). Met Mellé nam Van Gelder in maart 1952 eveneens vier nummers op 'tape' op. Het was de bedoeling om die uit te brengen op Statiras' Triumph-label, maar dat ging niet door. Wellicht om financiële redenen. Mellé stapte toen met Van Gelder naar de Duitse emigrant Alfred Lion (1908-1987), stichter van Blue Note. Van Gelder en Lion kenden elkaar toen nog niet. Volgens Mellé reageerde Lion erg verbaasd op de 'tapes' die Van Gelder als geluidsdrager gebruikte. 'Was ist das, tapes?', zou hij gezegd hebben, kennelijk onbekend met het nieuwe fenomeen bandrecorder. Het was de start van een jarenlange samenwerking tussen de technicus en Lion.
[vervolg in de rechterkolom...](#)

Zo nieuw waren 'tapes' in 1952 overigens ook weer niet. De Duitsers gebruikten voor de speeches van de Führer al tapes of geluidsbanden op hun AEG-Magnetophon. Reeds in 1935 ontwikkelde AEG (de Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft) de eerste bandopnemer voor hoogwaardige geluidsopnamen. US Army Major Jack Mullin (1913-1999) bestudeerde hoe de Nazi's radiotechnieken gebruikten. In Bad Nauheim bezocht hij in 1943 een door de Amerikanen veroverde Duitse radiozender. Mullin bracht technieken en radio-onderdelen mee naar Hollywood. Interessant in dit verband is het filmpje 'Sound Man: WWII to MP3'.

Luister hier naar de 'Complete Blue Note Fifties Sessions':
<http://tinyurl.com/4hm6wsz4>

In **1954** trad Gil Mellé op tijdens het tweedaags 'First Annual American Jazz Festival' (op 17 en 18 juli). Dat vond plaats in het Newport Casino, Newport, Rhode Island. Het werd bezocht door 13.000 toehoorders. Mellé's kwartet presenteerde daar de tweede dag zijn 'New Faces In Jazz' met gitarist Lou Mecca (1926-2003). In de media bekroond als 'the most promising new group'. Kort nadien mocht Mellé optreden in Carnegie Hall 'for the people of Israel'. Ook toen was er al strijd tussen Israëli's en Palestijnen.

Dat jaar stonden eveneens op Newport: Billie Holiday, Ella Fitzgerald, Lee Wiley, Lennie Tristano, Lee Konitz, Eddie Condon, Gerry Mulligan met Tony Fruscella. Stan Kenton was de 'master of ceremonies'. Gitarist Toots Thielemans (1922-2016) musiceerde er in het kwintet van pianist George Shearing met bassist Al McKibbin, drummer Bill Clarke en vibrafonist George Devens.

In **1958** gaat Mellé op pad met een kwartet: doorgaans met gitarist Joe Cinderella, bassist Billy Phillips of Vinnie Burke en drummer Ed Thigpen. Zo trad hij op 19 oktober 1958 op in de Troy Savings Bank Music Hall in Troy, NY. Hij nodigt soms gasten uit: Art Farmer, Kenny Dorham, Donald Byrd, Hal McKusick, Phil Woods, Eddie Bert, Urbie Green, Julius Watkins, Don Butterfield, Tal Farlow, Oscar Pettiford, Max Roach.

In **1960** ontstaat in New York een vriendschap tussen componist Edgar Varèse (1883-1965) en Gil Mellé. Beiden zijn op zoek naar nieuwe instrumenten en nieuwe geluiden. Bruikbare maatstaven uit het verleden waren er niet. Zegt Varèse: 'I refuse to submit myself only to sounds that have already been heard'. Voor Expo 58 te Brussel componeerde Varèse het 'Poème électronique' dat in het Philips-paviljoen gedraaid werd en voor het eerst op 2 mei 1958 klonk (het stuk werd prompt 'de Vijfde Symfonie van de elektronische muziek' gedoopt). Dat was passende muziek voor geometrische architecturale constructies van architect Le Corbusier (1887-1965). 'Music is time and space, like architecture'.

Beluister hier 'Patterns In Jazz': <http://tinyurl.com/4zx2r3zb>

Tussen 1960 en maart 1965 is er een hiaat in Mellé's loopbaan. Zijn voornoemde misdaadverhaal voltrok zich in 1962-1963. Ook is er een bericht over zijn beeldend werk. The Herald-News (Passaic, NJ) titelt 'Gil Melet Exhibits Art Work In New York'. In september **1962** stelde hij tentoon in de Koltnow Gallery in Greenwich Village: 23 olieverfschilderijen en enkele beeldjes en tekeningen. Zijn vrouw Jacy Parker trad op in Basin Street East. Als uitvinder, want dat was hij ook nog, had Mellé in de jaren zestig een firma met onderdelen voor treintjes en modelbouw, Industrial Model Works. Hij woonde en centraliseerde die activiteiten in Lodi, Carlstadt en Ramsey, stadjes in New Jersey. Hij schreef artikelen voor het Railroad Model Craftsman magazine.
[vervolg op de volgende pagina linksboven...](#)

Gil Mellé had bijzondere belangstelling voor synthesizers, drummachines en elektronische instrumenten. Zijn elektronische experimenten doen hem verwijderden van de jazz. Mellé was de eerste die elektronische muziek live vertolkte. Op zondagnamiddag 17 september **1967** trad Mellé op met zijn 'electronic jazz quartet', The Jazz Electronauts, tijdens het tiende Monterey Jazz Festival. Dat liep drie dagen 15-16-17 september 1967. In New York neemt Mellé met die Electronauts in februari **1968** 'Tome VI' op, 'the first album of electronic jazz' (Verve V6-8744).

In **1969**, na Prestige-sessies voor eigenaar Bob Weinstock (1928-2006), was Mellé verhuisd naar Malibu, een uurtje rijden van Los Angeles. Hij hoorde oudere mensen vertellen over hun niet gerealiseerde dromen. Dat zou hem niet overkomen. Hij stort zich vol op sportwagens, vliegtuigen en microscopen. Was zelfs een tijdje voorzitter van de Los Angeles Microscopical Society.

Voor NBC en ABC componeert Mellé filmmuziek, in het bijzonder voor gewelddadige en science fiction-films.

Voor de filmscore van Michael Crichtons thriller 'The Andromeda Strain' schreef Mellé in 1971 de muziek (Kapp KRS-5513). Muziek om Halloween mee te vieren. Voor die 'Andromeda' bouwde hij een 'percussotron footage'. Het kon geluiden voorbrengen als een man die op de maan wandelt. Crichton (1942-2008) is overigens vooral bekend voor zijn boek 'Jurassic Park', een sciencefictionroman uit 1990. De verfilming in 1993 werd van muziek voorzien door componist John Williams (°1932).

In **1977** bracht Universal de soundtrack uit van de horror-thriller 'The Sentinel' met muziek van Gil Mellé. Onder de meer dan tachtig uitvoerders vallen de namen Don Menza, Larry Bunker, Kai Winding, Chuck Domanico en Bobby Bryant op. In maart 2023 verscheen de muziek van 'The Sentinel' op vinyl, een dubbelelpee (Waxwork WW 126).

Mellé componeerde ook voor symfonische orkesten. Zijn werk werd opgenomen door het Toronto Symphony Orchestra, The New Zealand Symphony Orchestra, The Los Angeles Symphony Orchestra en The National Philharmonic Orchestra Of London.

In **1989** wordt Gil Melle's 'Mindscape' uitgebracht op Blue Note B1-92168, 'dedicated to the memory of Alfred Lion'. Die was in 1987 overleden in San Diego, CA. [vervolg in de rechterkolom...](#)

De hoes die Gil Mellé voor Blue Note 5026 ontwierp.

In **1989** wordt Gil Mellé's 'Mindscape' uitgebracht op Blue Note B1-92168, 'dedicated to the memory of Alfred Lion'. Die was in 1987 overleden in San Diego, CA.

Mellé stopte met het echte werk in **1994**. De laatste tien jaar van zijn leven maakte hij 'electronic paintings', een stijl die hij omschreef als 'Cybercloissonism'.

In **1998** vroeg Michael Cuscuna aan Mellé om zijn oude opnamen te herbeluisteren. Mellé schreef nog het eindwoord voor het boekje bij 'The Complete Blue Note Fifties Sessions'.

Mellé overleed op donderdag 28 oktober **2004** in Malibu. Als aandenken aan Mellé werd de schenking van een plant in Malibu's gedachtenistuin voorgesteld. **Erik Carrette**

Word of thanks Music Librarian Paul Alan Westby of the Los Angeles Public Library did a lot of research for the Jazzflits readers. He found detailed information about the life of Gil Mellé. He was like a compagnon de route.

GIL MELLE OP PLAAT

'Gil Mellé: The Blue Note Years 1952-1956'

staan op 2-cd Fresh Sound 876. Uitverkocht. Met een extra 'Café Bohemia Broadcast', live in New York, van 5 oktober 1957. Met Gil Mellé Quartet: Mellé (baritonsax), Eddie Bert (trombone), Tommy Potter (bas), Paul Motian (drums).

'The Complete Blue Note Fifties Sessions'

staan op de originele 2-cd Blue Note 95719-95720.

Het personeel: Gil Mellé, Eddie Bert, Urbie Green, Joe Manning, George Wallington, Tal Farlow, Lou Mecca, Joe Cinderella, Clyde Lombardi, Bill Phillips, Oscar Pettiford, Max Roach, Joe Morello, Ed Thigpen en Monica Dell. Zijn Blue Note-periode: van 2 maart 1952 tot 1 april 1956.

'Gil Mellé Quartet - The Complete Prestige Recordings 1956-1957' staan op 2-cd Fresh Sound 479, nog beschikbaar bij Fresh Sound, met Joe Cinderella, gasten Art Farmer, Kenny Dorham, Hal McKusick, Teddy Charles, Vinnie Burke.

Mellé's eerste Prestige: op 6 april 1956: 'Mellé Plays Primitive Modern' (Prestige LP 7040).

[vervolg op de volgende pagina linksboven...](#)

GIL MELLE ALS HOESONTWERPER

Blue Note BLP 5020, Gil Mellé Quintet,
[New Faces-New Sounds](#)

(2 maart 1952/31 januari 1953)

Blue Note BLP 5025, Wynton Kelly,
[New Faces-New Sounds](#)

(25 juli 1951/1 augustus 1951)

Blue Note BLP 5026, Edmond Hall,
[Memorable Sessions](#)

(5 februari 1941, 25 januari 1944)

Blue Note BLP 5036, Urbie Green,
[New Faces-New Sounds](#)

(27 december 1953)

Blue Note BLP 5046, Lionel Hampton,
[Jazztime](#)

(28 september 1953)

Blue Note BLP 5047,
[Clifford Brown Quartet](#)

(Parijs, 15 oktober 1953)

Blue Note BLP 5048,
[Gigi Gryce-Clifford Brown Sextet](#)

(Parijs, 8 oktober 1953)

Blue Note BLP 5063,
Gil Mellé Quintet with Don Butterfield,
[5 Impressions Of Colour](#)

(27 februari 1955)

Blue Note BLP 5065,
Kenny Dorham, [Afro-Cuban](#)

(30 januari en 29 maart 1955)

Prestige LP 7014,
The New Miles Davis Quintet,
[Miles](#) (16 november 1955)

Prestige LP 7020, Sonny Rollins,
[Worktime](#) (2 december 1955)

Prestige LP 7027, [Thelonious Monk Trio](#)
(15 oktober/18 december 1952,
22 september 1954)

Prestige LP 7028, Teddy Charles,
[Collaboration West](#)

(21 en 31 augustus 1953)

Prestige LP 7033,
[Jon Eardley Seven](#)

(13 januari 1956)

Verve V6-8744, Gil Mellé, [Tome VI](#)
(8 februari 1968)

Kapp KRS 5513, Gil Mellé,
[The Andromeda Strain](#) (1971)

Blue Note B1-92168,
Gil Mellé,
[Mindscape](#) (1988-1989)

(er zou nog een Helen Merrill uit 1954
zijn op EmArcy, maar ik vond geen be-
vestiging)

Blue Note B1-92168,
Gil Mellé,
[Mindscape](#) (1988-1989)

(er zou nog een Helen Merrill uit 1954
zijn op EmArcy, maar ik vond geen be-
vestiging)

Blue Note B1-92168,
Gil Mellé,
[Mindscape](#) (1988-1989)

(er zou nog een Helen Merrill uit 1954
zijn op EmArcy, maar ik vond geen be-
vestiging)

Blue Note B1-92168,
Gil Mellé,
[Mindscape](#) (1988-1989)

(er zou nog een Helen Merrill uit 1954
zijn op EmArcy, maar ik vond geen be-
vestiging)

Blue Note B1-92168,
Gil Mellé,
[Mindscape](#) (1988-1989)

(er zou nog een Helen Merrill uit 1954
zijn op EmArcy, maar ik vond geen be-
vestiging)

Blue Note B1-92168,
Gil Mellé,
[Mindscape](#) (1988-1989)

(er zou nog een Helen Merrill uit 1954
zijn op EmArcy, maar ik vond geen be-
vestiging)

Blue Note B1-92168,
Gil Mellé,
[Mindscape](#) (1988-1989)

(er zou nog een Helen Merrill uit 1954
zijn op EmArcy, maar ik vond geen be-
vestiging)

Blue Note B1-92168,
Gil Mellé,
[Mindscape](#) (1988-1989)

(er zou nog een Helen Merrill uit 1954
zijn op EmArcy, maar ik vond geen be-
vestiging)

Blue Note B1-92168,
Gil Mellé,
[Mindscape](#) (1988-1989)

(er zou nog een Helen Merrill uit 1954
zijn op EmArcy, maar ik vond geen be-
vestiging)

Blue Note B1-92168,
Gil Mellé,
[Mindscape](#) (1988-1989)

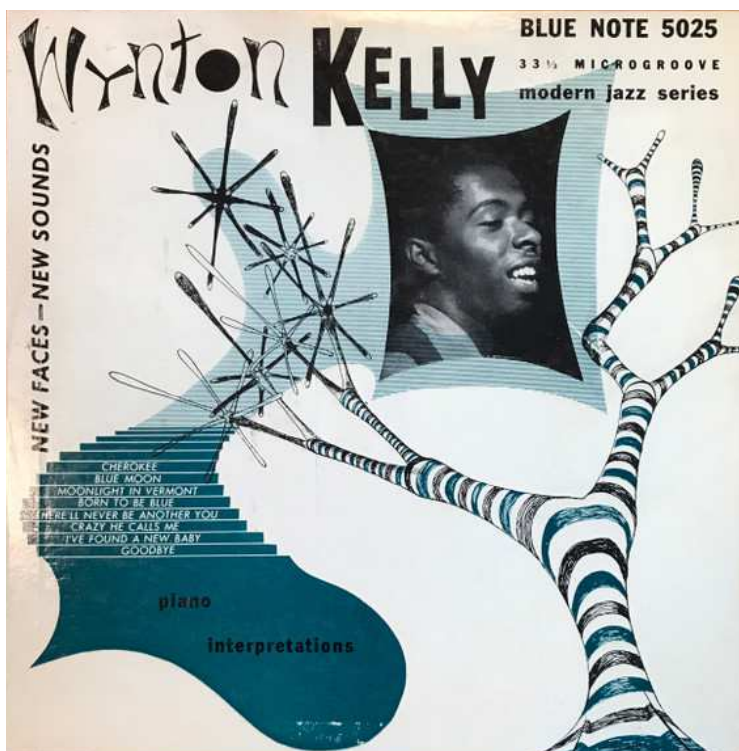
(er zou nog een Helen Merrill uit 1954
zijn op EmArcy, maar ik vond geen be-
vestiging)

Blue Note B1-92168,
Gil Mellé,
[Mindscape](#) (1988-1989)

(er zou nog een Helen Merrill uit 1954
zijn op EmArcy, maar ik vond geen be-
vestiging)

Blue Note B1-92168,
Gil Mellé,
[Mindscape](#) (1988-1989)

(er zou nog een Helen Merrill uit 1954
zijn op EmArcy, maar ik vond geen be-
vestiging)

Twee hoesontwerpen van Gil Mellé. De bovenste voor Blue Note en de onderste voor Prestige.

WAAR WOONDE DE OUDERS VAN RUDY VAN GELDER?

In 1989 had Frank van Dixhoorn (°1948) voor De Volkskrant een zeldzaam gesprek met Van Gelder. Zegt hij: 'Ik doe geen uitspraken over jazz. Ik ben geen muzikant en zelfs geen kenner, dat wil ik ook niet: ik maak platen. Dat is mijn beroep.' Over zijn (voor)ouders liet Van Gelder zich niet uit. Wij zijn op zoek naar de plek waar die in Nederland woonden. Weet u meer, dan horen we dat graag van u via jazzflits@gmail.com. Dank u!

JAZZFLITS OP REIS

Roland Huguenin, Joke Schot in Servië

26. PANČEVAČKI JAZZ FESTIVAL

Datum en plaats:

3-5 november 2023,
Kulturni Centar Pančeva.

Terugblikkend op het afgelopen jaar was het jazzfestival in het Servische Pancevo één van mijn mooiste muziekervaringen. Voor jazzliefhebbers met een brede interesse bood het programma een sublieme mix van richtingen en ideeën. In negen concerten kwam alles samen wat hedendaagse jazz zo aantrekkelijk maakt. Dat alles in een ontzettend leuk theater met een intieme ambiance.

Ongetwijfeld is de Servische pianist **Ivan Aleksijević** in eigen land een held van verschillende generaties vanwege zijn brede oriëntatie. Hij brengt diverse genres en stijlen op een verhelderende manier voor het voetlicht. Zijn perfecte solo-optreden werd onderbroken door een verrassend intermezzo met de jonge trompettist Novak Mijovic, die met zijn gastoptreden een pleidooi hield voor trompettist Dizzy Gillespie.

Noem de muzikale benadering van saxofonist **Andy Sheppard**, pianist Rita Marcotulli en contrabassist Carlos Bica gerust sensitieve avant-garde. In hun ensemble versmelten hun karakters tot een dreamteam. Composities werden uitgevoerd met een betoverende diepgang en hun improvisaties klonken als filmische vergezichten. De verbeeldingskracht van dit trio is fenomenaal.

Het Italiaanse pianotrio van **Alessandro Lanzoni**, met een gastoptreden van altsaxofonist Francesco Cafiso, bracht een geraffineerde mix van neobop en progressieve jazz. Hun muziek ademde inzicht en enthousiasme, en had huiveringwekkende tempi. Cafiso liet zijn instrument zingen als een engel. Deze jonge honden hebben de 'touch' van Italiaanse jazz in hun dna en verdienen zeker meer aandacht.

Het kwartet van de Poolse altsaxofonist **Maciej Obara** verzorgde een indrukwekkend optreden. Obara vatte zijn serene melodieën in abstracte ritmische structuren. Zijn hoogenergetische improvisaties leken de vorm aan te nemen van spontane composities. Tijdens het overweldigende concert presenteerde hij zijn ECM-album 'Frozen Silence'.

[vervolg in de rechterkolom...](#)

Andy Sheppard. (Foto: Joke Schot)

Maciej Obara Quartet. (Foto: Joke Schot)

Flat Earth Society, het Belgische big-band-ensemble, gesticht en geleid door Peter Vermeersch, was een grote sensatie. Het argeloze publiek ging plat voor dit explosieve, alras ontsporende orkestrale samenspel met huiveringwekkende acts. De georkestreerde chaos van dit gezelschap blijft onvermoeibaar gedijen. Het is smaakvol gearrangeerd vertier. De jonge musici van het **Ensemble Kuhle Wampe** vielen met de deur in huis met een spektakel dat de wenkbrauwen deed fronsen. Het zijn gasten met een theatrale roeping, bruisend van energie, die onvoorspelbaar hilarisch en tegendraads muzikaal engagement maken in een mix van hardbop en 'grooven-de' funk.

De kennismaking met de Israëliische pianist **Yonathan Avishai** en zijn trio was een aangename. Kalm en beschouwend begon hij met een meanderende blues. Zijn spel is persoonlijk. Los van modes en trends blikt Avishai onbevangen terug op de jazzgeschiedenis. Hij pelt de muziek af tot de essentie van toon en ritme. Muzikale schoonheid staat bij hem centraal. In al zijn stukken weeft hij momenten van plechtstatigheid. Soms lijkt zijn muziek te vertragen en beweging buiten te sluiten. Een pose die de toehoorder unieke gezichtspunten biedt. Avishai speelde een nieuwe compositie die hij omschreef als een gebed waarin frustratie en huivering samenkomen, dat zalft en probeert te dempen wat is. Een gebed voor minder lijden. Kille rillingen lopen zelden over je rug als je naar jazz luistert. Hier waren ze voelbaar. Het was alsof je naar televisiebeelden keek.

Het trio van toetsenist **James Francies**, gitarist Mike Moreno en drummer Damon Reid bracht een postmoderne symfonische fusie van kosmopolitische rock-jazz, groove-punk en postjazz. De muziek leek te wortelen in werk van Frank Zappa, George Duke, Pat Metheny en Billy Cobham, overgoten met een nieuwe saus. Wie tegen een stootje kon werd bediend met een gloedvolle krachttoer. Het kwartet van de Servische gitarist **Jovan Milovanović** was een week eerder al te zien in Belgrado. Zijn Amerikaans georiënteerde muziek viel opnieuw in de smaak en vormde een warme afsluiting voor de 26ste editie van het Jazzfestival Pančevo. **Roland Huguenin**

In de rubriek 'Jazzflits op reis' doen medewerkers van Jazzflits in woord en/of beeld verslag van de jazzscene in het buitenland waar ze verblijven.

Het Alessandro Lanzoni Trio met saxofonist Francesco Cafiso. (Foto: Joke Schot)

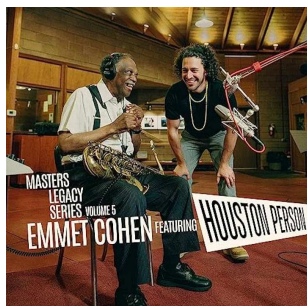
James Francies Trio. (Foto: Joke Schot)

Ivan Aleksijevic. (Foto: Joke Schot)

JAZZWEEK TOP DRIE

11 december 2023

1 Emmet Cohen ft. Houston Person

Masters Legacy Series Vol. 5
(Bandstand Presents)

2 Joey Alexander

Continuance
(Mack Avenue)

3 Brandon Sanders

Compton's Finest
(Savant)

De JazzWeek Jazz Top Drie geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio; (www.jazzweek.com).

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzperiodiek voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Correctie:** Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Sjoerd van Aelst, Tom Beetz, Ruud Bergamin, Erik Carrette, Bart Hollebrandse, Roland Huguenin, Eric Ineke, Hans Invernizzi, Ralf Jacobs, Peter J. Kortzen, Jaap Lampe, Herman te Loo, Jan J. Mulder, Gijs Ornée, Milan Popov, Lo Reizevoort en Jeroen de Valk. **Fotografie:** Tom Beetz, Marcel Schikhof, Joke Schot. **Webbeheerder:**

Erik van Doorne, Masters of Media. **Logo:** Het **JAZZFLITS**-logo is een ontwerp van Remco van Lis. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat. **Adverteren:** Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren. **Adres(post):** Het postadres van **JAZZFLITS** is per e-mail bij ons op te vragen. **Adres(e-mail):** Het e-mailadres van **JAZZFLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

EUROPE JAZZ MEDIA CHART

1 december 2023

Paweł Brodowski, Jazz Forum (Poland)

KRZYSZTOF KOMEDA QUINTET

Live In Bled 1965 (GAD Records)

Mike Flynn, Jazzwise (UK)

JASPER HØIBY'S 3 ELEMENTS

Earthness (Edition)

Krzysztof Komorek, Donos kulturalny (Poland)

SANNE RAMBAGS, VINCENT COURTOIS, JULIAN SARTORIUS

Twigs (BMC Records)

Jan Granlie, Salt-peanuts.eu (Norway)

MICHAEL MOORE/JOHN POPE/JOHNNY HUNTER

Something Happened (New And Improvised Music Recordings)

Christine Stephan, JAZZTHETIK (Germany)

KARL IVAR REFSETH

Unfolding (Traumton)

Viktor Bensusan, Jazzdergisi.com (Turkey)

YAMAMOTO TSUYOSHI TRIO

A Shade Of Blue (Evolution Media Limited)

Nuno Catarino, Jazz.pt (Portugal)

MARIA JOÃO AND CARLOS BICA QUARTET

Close To You (JACC Records)

Review (Portuguese)

Henning Bolte, freelance (Netherlands)

MAREIKE WIENING

Reveal (Greenleaf Music)

Peter Slavid, LondonJazz News (UK)

MOONMOT

350 Million Herring (ENJA Records)

Patrik Sandberg, Jazz (Sweden)

KOMA SAXO

Post Koma (We Jazz Records)

Cim Meyer, Jazz Special (Denmark)

KENNETH DAHL KNUDSEN

Atlas (Eigen Beheer)

Lars Mossefinn, Dag og tid (Norway)

BYE LILA

And The Summer Came (Nice Things Records)

Matthieu Jouan, Citizenjazz.com (France)

BONANZA OF DOOM!

Bonanza Of Doom! (Sheep Chase Records)

Axel Stinshoff, Jazz thing (Germany)

SHAKE STEW

Lila (Traumton)

Luca Vitali, Giornale della Musica (Italy)

TELLKUJIRA

Tellkujira (SUPERPANG Records)

Yves Tassin, JazzMania (Belgium)

SOPHIE TASSIGNON

Khyal (W.E.R.F.)

Jos Demol, Jazzhalo.be (Belgium)

CHRIS JORIS

Until The Darkness Fades (W.E.R.F.)

Christof Thurnherr, Jazz'n'More (Switzerland)

BILLY MOHLER

Ultraviolet (Contagious Music)

Kaspars Zavileiskis, Jazzin.lv (Latvia)

VARIOUS ARTISTS

Live At The M/Darbnīca, Vol.1 (Jersika Records)

Jacek Brun, Jazz-fun.de (Germany)

ADAM PIEROŃCZYK

On The Way (Eigen Beheer)

Madli-Liis Parts, Muusika (Estonia)

SOFIA RUBINA:

I Am Soul (Dreams of Tomorrow Production)

De Europe Jazz Media Chart geeft een overzicht van de favoriete albums van een reeks Europese recensenten en wordt maandelijks samengesteld door de Europe Jazz Media Group.